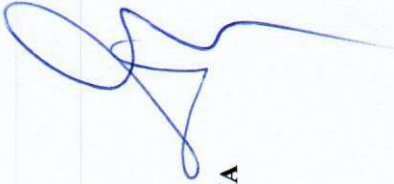

ОБЩИНА КРУШАРИ
ДЕТСКА ГРАДИНА С.КРУШАРИ

9410, с. Крушари, община Крушари, област Добрич, ул. "Христо Смирненски "
№15

Тел. 05771/22-66,0882051202; E-mail: info-800220@edu.mon.bg

МЕРКИ
ЗА
ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ
НА
ТЕРОРИЗМА
2023-2024
УЧЕБНА ГОДИНА

УТВЪРЖДАВАМ:
ДИРЕКТОР НА
ДЕТСКА ГРАДИНА
С.КРУШАРИ

С Ъ Д Ъ Р Ж А Н И Е

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ.

1. ОСНОВАНИЯ ЗА РАЗРАБОТВАНЕ.

2. ЦЕЛ.

3. ОБЩА ПРОГНОЗА ЗА ВЪЗНИКВАНЕ НА КРИЗИ,

ВСЛЕДСТВИЕ НА ТЕРОРИСТИЧНА ДЕЙНОСТ.

4. ОБХВАТ НА ПЛАНА.

II. МЕРКИ ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА ТЕРОРИЗМА

1. ОЦЕНКА НА РИСКА.

2. ЗОНИ ЗА СИГУРНОСТ.

3. МЕРКИ И ПРОЦЕДУРИ ЗА ДЕЙСТВИЕ.

4. ФИЗИЧЕСКА ЗАЩИТА НА ОБЕКТА.

4.1. ПРОПУСКВАТЕЛЕН РЕЖИМ В ДЕТСКАТА
ГРАДИНА.

5. РЕД ЗА ОПОВЕСТЯВАНЕ, ИНФОРМИРАНЕ И
РЕАГИРАНЕ.

6. ДОСТЪП ДО ОБЕКТА НА ВЪНШНИ ЛИЦА.

7. СЛУЖИТЕЛ ЗА ВРЪЗКА ПО СИГУРНОСТТА.

П Л А Н

ЗА СИГУРНОСТ

ВЪВ ВРЪЗКА С ЧЛ. 23, АЛ. 1 ОТ ЗАКОНА ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ
НА ТЕРОРИЗМА И НАРЕДБА № 81213-1225/27.09.2017 г.

ЗА
УЧЕБНАТА
2023/2024
ГОДИНА

Осигуряване на комуникация и взаимодействие със структурите на ведомствата, изпълняващи задачи при пресичане на терористична дейност или овладяване на последствията от терористични актове.

Превенция чрез установяване и отстраняване на причините и условията способстващи извършване на терористичен акт.

3. ОБЩА ПРОГНОЗА ЗА ВЪЗНИКВАНЕ НА КРИЗИ, ВСЛЕДСТВИЕ НА ТЕРОРИСТИЧНА ДЕЙНОСТ.

Тероризмът е съзнателно създадено обществено явление, което си служи със заплахата посредством насилие или заплахата с насилие.

3.1. Тероризъм има винаги когато:

- извършителите са склонни към насилие или със същата важност към заплахата от насилие.
- дейността е замислена да намери далечни психологични отражения, надхвърлящи непосредствената цел или непосредствените жертви.
- последствията от дейността са с голямо негативно икономическо въздействие.
- дейността се извършва от група, която не се идентифицира с конкретна държава.
- терористичните действия са предварително обмислени и детайлно планирани, като носят белезите на операцията, която отразява конкретните цели и мотиви на изпълнителите, отговаря на възможностите им и е предназначена за определена публика. Тактическите прийоми за осъществяване на терористична дейност са в съответствие с поставените цели.

3.2.Вероятни терористични тактики, които могат да бъдат използвани от терористична група при извършване на терористичен акт:

- отвлечане.
- палеж на обект.
- взривяване на СВУ в обект.
- атака и превземане на обект.
- вземане на заложници.
- използване на специални оръжия /химическо или биологическо/.
- замърсяване на околната среда в/или около обекта.

3.3.Специфични особености на обстановката и заплахите за средата в която се изпълняват задачите:

- емоционално въздействие, подбуждане на страх сред обществото и привличане вниманието на отделни граждани или групи от граждани към изповядваната от терористите кауза.
- човешки жертви и материални щети в обекта подложени на терористичен акт.

3.4. Използвани средства:

I.ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

I.ОСНОВАНИЯ ЗА РАЗРАБОТВАНЕ

Планът е изготвен и разработен във връзка с чл. 23,ал.1 от Наредба 8121з-1225/27.09.2017г. и касае обекти, чиито собственици и ползватели разработват и прилагат мерки за противодействие на тероризма. Съгласно чл. 2 от наредбата план за сигурност разработват всички институции в предучилищното, училищното и висшето образование и детски ясли от по-ниска категория.

Прилагането на мерките за пресичане на терористична дейност и овладяване на последствията от терористични актове се осъществява в сложна обстановка, изискваща добра предварителна организация за реагиране, определена от следните основни фактори:

- затруднено управление вследствие изключителната неопределеност и липса на информация за параметрите на разрушенията, жертвите и риска за живота и здравето на хората;
- нарушени или силно затруднени комуникации в зоната на терористичния акт;
- наличието на паника и стрес сред намиращите се в зоната на инцидента лица;
- затруднено взаимодействие между структурите на ведомствата, изпълняващи задачи при пресичане на терористична дейност или овладяване на последствията от терористични актове;
- съкратени срокове за вземане на решения.

2.ЦЕЛ

Създаване на организация за оптимално изпълнение на задачите при овладяване на кризи, своевременно и непрекъснато ръководство и управление на силите и средствата при кризисни ситуации и бедствия и опазване живота и здравето на децата и служителите.

Осигуряване на постоянна и адекватна защита на лицата на територията на съответното учебно заведение срещу терористична заплахата.

Използването на терористичните средства за поразяване могат да се дефинират в две групи:

- взривни устройства.
- средства за физическо и психологическо поразяване на много хора причиняващи значителни екологични щети.

3.5.Задължителни условия за изпълнение, които се спазват при въвеждането на плана в действие.

- да не се поставя в опасност живота и здравето на деца, взети за заложенници от други граждани при извършване на терористичен акт.

- да не се поставя в опасност живота и здравето на служителите, участващи в предотвратяването, ограничаването и прекратяването на терористичен акт.

- да се запази целостта и годността на обекта и съоръженията в него.

3.6. Оценка на риска и спецификата на реагирането на терористична дейност,дават основание действията да се дефинират в два основни варианта:

- действия при заплаха от извършване на терористични актове.

- действия по овладяване на кризи, възникнали в следствие на терористична дейност и ликвидирането на последствията от терористични актове.

4. ОБХВАТ НА ПЛАНА.

Настоящият план регламентира ситуацияте, отговорностите, съвместните процедури и правила за действие на Детска градина

2 „Здравец“ за овладяване на кризисна ситуация, предизвикана от терористична заплаха или извършен терористичен акт, както и прилагане на мерки за преодоляване на последствията за децата и учениците, педагогическия и непедагогически персонал и временно пребиваващи външни лица на територията на детската градина.

Планът създава организация за оповестяване, информирание, реагиране и управление на силите и средствата за предотвратяване и неутрализиране на терористични заплахи, както и за овладяване на ситуацията и ликвидиране на последствията при осъществяване на терористичен акт.

При възникване на терористичен акт на територията на обекта се изпълняват задачите предвидени в планове за защита при бедствия.

П.МЕРКИ ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА ТЕРОРИЗМА

1.Оценка на риска.

1.1.Степен на съществуващия риск.

а) Функционално предназначение на обекта: Сграда за обществено обслужване в областта на образованието - Детска градина 2 „Здравец“; Основното предназначение на сградата е обучение, като ежедневен пътничко-потока е около 92 човека. В сградата има 9 бр.учители

и 86 бр. деца и 15 броя непедагогически персонал, като събота и неделя са почивни дни.

б) Местоположение на обекта : гр.Тервел, ул.“ Стара планина“ № 44

в) Транспортна достъпност: в непосредствена близост до главна улица, на ул.“ Стара планина“ № 44 не се намират спирка на автобус. Стените и пода на сградата са изградени от тухлена зидария и стоманобетон и е от втора степен на пожароустойчивост. Отоплението е с дизелово гориво. Електрооборудване-нормална пожарна опасност.

В помещениата на сградата има бюра, столове, шкафове, гардероби, компютърни конфигурации, канцеларски материали, инвентар и др.

Влизането в сградата е лесно достъпно.

Според степента на съществуващия риск се определя, като лесно уязвим обект от извършване на посегателство, със средна степен на риск.

2.Зони за сигурност.

В обекта са определени следните зони за сигурност:

- работна зона – обхваща вход/изход на сградата,където се осъществява контрол на влизащите и излизащи лица,както и класните стаи, кабинети, хранилища, физкультурен салон и др.

- външен район – обхваща вход/изход на външния двор, спортни площадки, места за игра и др.

3. Мерки и процедури за действие.

С цел недопускане на предпоставки за възникване на заплахи от терористичен действия в Детска градина с.Крушари са взети следните мерки:

- инсталирана е СОГ – първи етаж, салони, входове, канцеларии и компютърни кабинети. Изградена е също така сигнално-охранителна система, която обхваща всички помещения, коридори, фойейта на първи, втори, етаж на сградата.

- в извън работно време, в празнични и почивни дни всички врати са затворени и заключени, а спиралите достъпа съоръжения са активирани.

- изградена е пожароизвестителна система за цялата сграда в групи Крушари.

- по пътищата за евакуация и над изхода са поставени евакуационни осветителни тела. Изхода за евакуация е вход/изхода на сградата.

- осъществява се надеждна охрана и пропускателен режим за регламентиран допуск и контрол на пребиваването на лица, превозни средства, товари и багажи в сградите и прилежащата на детската градина.

- изградена е система за видеонаблюдение в сградата в с. Крушари.
- определен е служител за връзка по сигурността и отговорници за определени зони, със задължение за извършване на проверка за съмнителни вещи, багажи, лица и превозни средства, както и своевременно уведомяване на ОДМВР-Добрич и съответното РУП.
- регламентиран е достъп до помещенията и съвременното им заключаване след тяхното използване.
- регламентиран е начина за обявяване на заплахата.

- организирани са действията за безопасна евакуация на застрашените помещения или сграда/съгласно Наредба №812/з-647/01.10.14г. за правилата и нормите за пожарна безопасност/.

- съвместно с органите на местната власт са определени безопасни места за временно настаняване на ученици и персонал след евакуацията им.

- изготвен е план за информирание на родителите.

- взети са мерки елиминирание на възможностите за скрито поставяне на предмети и материали, застрашаващи живота и здравето на деца, родители и персонал.

4. Физическа защита на обекта.

Детската градина има пропускателен режим, който се осъществява от помощен персонал на смяна.

4.1. Пропускателен режим в детската градина.

- децата, педагогическият и непедагогически персонал на детската градина преминават през определените входове

-влизането на външни лица, родители, изпълнители по договори за ремонт и доставка се извършва след разрешение на директор. Не се допуска влизането на външни лица в дворовете на сградите.

- не се приемат съмнителни и неадресирани пратки, писма и пакети и извършване на внимателна проверка на същите.

- извършване на щателна физическа проверка на обемистите пакети и багажи с оглед недопускането на общоопасни вещества и средства.

- недопускане в сградата на детската градина на посетители без проверена и потвърдена ангажираност, включително изпълнители по договори за ремонтни дейности.

5. Ред за оповестяване, информирание и реагиране.

При получаване на заплахата за извършване на терористичен акт или при осъществяване такъв незабавно се уведомява дежурния на РПУ-Тервел и се подава сигнал на тел. 112. Уведомява се ръководството на учебното заведение и НКТЦ към ДАНС.

При получаване на сигнал.

- заплахата от полученото анонимно телефонно обаждане се приема като реална.

- своевременно се уведомяват служителите за връзка по сигурността и ръководителя на учебното заведение за сигнала.

При осъществяване на терористичен акт.

- директорът ръководи мероприятията по защита на хората/децата на територията на обекта.

- директорът организира, координира временното извеждане и предоставяне на неотложна помощ на пострадали лица.

- организира се своевременно събиране на информация за жертви и материални щети.

- оказва се съдействие за информирание на хората/децата за предприетите ограничителни мерки и мерки за поведение и действие в зависимост от обстановката.

6. Достъп до обекта на външни лица.

Външни лица, които посещават сградата на Детска градина се пропускат след потвърждение по телефона от приемащите директор/зам.директор/учители.

В случаите на извършване на строителни/ремонтни или други дейности в обекта от външни изпълнители се издава писмена заповед, в която се посочват пълните установъчни данни на фирмата и лицата, които ще работят на обекта /отговорник, три имена, тел. за връзка/ и времето, през което ще извършват дейностите. Пропускането в обекта се осъществява от охранителя съгласно издадената заповед и само след проверка на документите за самоличност и съдържанието на внасяните материали.

7. Служител за връзка по сигурността.

Служителят за връзка по сигурността е длъжен да се запознае с реда за оповестяване, информирание и реагиране съгласно т.4 от плана и при установяване на опасности и рискове за обекта да уведоми незабавно оперативния дежурен център на МВР.

Служителят за връзка по сигурността задължително провежда първоначален и периодичен /не по-малко от веднъж годишно/ инструктаж и обучение на служителите в обекта, като при инструктажа се:

-запознават с основните правила за действие при засичане на лица със съмнително поведение, които безцелно пребивават в обектите, извършват огледи за камери, излъчват видима нервност и възбуда и други безлези на нетипично поведение.

-инструктират за действие при установяването на изоставен багаж – чанти, куфари, пакети и др.

-инструктират за недопускане на събирането на голям брой посетители в малките помещения.

-инструктират за повишено внимание при получаване на пратки, пораждани съмнение за наличие на забравени вещества или предмети, или на пратки с неизвестни податели.

-запознават с начините за оповестяване, информирание и реагиране при извършен терористичен акт.

-провеждат симулативни тренировки и учения за противодействие на тероризма не по малко от веднъж на шест месеца, което се отразява в протокол.

За служители за връзка по сигурността на сградите на Детска градина са определени лица със нарочна заповед.

Директорът е информирал писмено ОДМВР-МВР /съответното РУП/, за лицето, което е определено за връзка по сигурността на Детска градина / чл.4,ал.1 от Наредба №8121з-1225 от 27.09.17г.

Настоящият план за сигурност за противодействие на тероризма е приет на Общо събрание с Протокол № 01/15.09.2022г.

с.Крушари
15.09.2022 г.

ИЗГОТВИЛ:.....

/Диана Иванова/

Приложение 1

ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА СЛУЖИТЕЛЯ ЗА ВРЪЗКА ПО СИГУРНОСТТА:

1.При отправена заплаха или извършване на терористичен акт незабавно информира:

-Дежурния на съответното РУП;

-Дежурния в НКТЦ на ДАНС;

-Директора на учебното заведение;

2.Провежда първоначален и периодични /не по-малко от веднъж годишно/ инструктажи и обучение на служителите в обекта, като при инструктажа се:

-запознават с основните правила за действие при засичане на лица със съмнително поведение, които безцелно пребивават в обекта, извършват оглед за камери, излъчват видима нервност и възбуда и други белези на нетипично поведение;

-инструктират за действие при установяване на изоставен багаж – чанти, куфари, пакети и др.

-инструктират за недопускане на събирането на голям брой посетители в малки помещения;

-инструктират за повишено внимание при получаване на пратки , поражащи съмнение за наличие на забранени вещества или предмети, или на пратки от неизвестни податели;

-запознават с наличните за оповестяване, информирани и реагиране при извършен терористичен акт;

-провеждат симулативни тренировки и учения за противодействие на тероризма не по-малко от веднъж на шест месеца, което се отразява в протокол

Приложение 2

ПРОТОКОЛ

за проведени симулативни тренировки и учения, съгласно изискванията на Закона за противодействие на тероризма и Наредба № 8121з-1225/27.09.2017 г. за видовете обекти по чл. 23, ал. 1 от ЗПТ, чийто собственици и ползватели разработват и прилагат мерки за противодействие на тероризма, минималните изисквания към тези мерки и реда за упражняване на контрол от служителите на на адрес:

Протоколът от проведената симулативна тренировка /учение/ се изготвя след завършване на занятиято и следва да съдържа конкретни атрибути:

1.Дата и време на провеждане /ден и час/

2.Кратко описание на симулативната тренировка /учение/

3.Начин на обявяване на учебната ситуация

4.Място на възникване на учебната ситуация

5.Начин на оповестяване на конкретната учебната ситуация

6.Сборна точка /при необходимост/

7.Продължителност на реагирането /от обявяването до излизане и на последния човек от сградата, ако има евакуация/

8. Констатации на възникнали проблеми
9. Необходимост от предприемане на допълнителни административни, организационни и технически превантивни мерки за отстраняване на проблемите
10. Дата на съставяне, изготвил, име и фамилия на служителя за връзка по сигурността, подпис, печат, рег. номер на документа
12. Участвали в тренировката – имена, длъжности и подписи

Забележка:

Преди провеждане на симулативна тренировка /учение/ по преценка на ръководителя на обекта могат да бъдат поканени представители на съответното РУП и/или ДАНС.

Приложение 3

ПРОТОКОЛ

за първоначален/периодичен инструктаж и обучение на служителите в съответния обект, съгласно изискванията на Закона за противодействие на тероризма и Наредба № 8121з-1225/27.05.2017 г. за видовете обекти по чл. 23, ал. 1 от ЗПТ, на служителите на работещи в сградата, находяща се на адрес:

Протоколът за първоначален/периодичен инструктаж се изготвя след направата на инструктажа и следва да съдържа конкретни атрибути:

1. Дата и време на провеждане /ден и час/
2. Място на провеждане
3. Дата на съставяне, изготвил, име и фамилия на служителя за връзка по сигурността, подпис, печат, рег. номер на документа
4. Участвали в инструктажа – имена, длъжности и подписи

Забележка:

По време на инструктажа, провеждащият го запознава служителите с правилата за поведение при заплаха от терористичен акт /Приложение 4/.

Приложение 4

ПРАВИЛА ЗА ПОВЕДЕНИЕ НА СЛУЖИТЕЛИТЕ В ОБЕКТИТЕ ПРИ ЗАПЛАХА ОТ ТЕРОРИСТИЧЕН АКТ

I. Действие при установяване на изоставен багаж – чанти, куфари,
пакети и др. или при получаване на пратка, пораждаща съмнение за наличие на забранени вещества или предмети /пратка, притежаваща неспецифичен мирис, издаваща нехарактерен шум, светлини или съдържаща непознати вещества/.

1. Служителят открил пакет или предмет с неизвестно съдържание, пораждащо съмнение, че е заложено самоделно взривно устройство в обекта незабавно подава сигнал на тел.112 и информира служителя за връзка по сигурността и охраната.
2. Служителят за връзка по сигурността, незабавно информира директора на обекта и кмета на района.
3. Охранителят отцепва района на местопроизшествието на безопасно

разстояние и с лента за безопасяване огражда заложено взривно устройство /приема се за безопасно разстояние не по малко от 50м в радиус/

4. Не се допускат каквито и да е било действия върху заложено взривно устройство.

5. Не се допуска изземване, разпичаване или унищожаване на заложено

взривно устройство, предмети и вещи, намиращи се около него.

6. Не се допускат опити за обезвреждане на заложено взривно устройство и

оглед до пристигането на специализираните служби от МВР.

7. Служителят за връзка по сигурността без паника евакуира децата, учениците, служителите и външните лица, намиращи се в обекта по проверени и безопасни пътища.

8. Охранителят установява всички лица /служители, външни посетители/, които са били в общинския обект.

9. След пристигане на специализираните служби на МВР служителят за връзка по сигурността и дежурният охранител оказват съдействие за провеждане на необходимите оперативно-издирвателни мероприятия.

10. След приключване дейността на специализираните служби на МВР, същите изготвят и предоставят протокол за извършена проверка на сградата и указания за допълнителни мерки за сигурност. Съгласно тези указания ръководителят на обекта може да издаде заповед за 24 часово напускане на сградата или за възстановяване на нормалния ритъм на работа.

При съмнения или получаване на данни, че лице носи със себе си взривно устройство в куфар, чанта, пакет, плик и т.н. и има намерение да прави или е отправил заплахи за взривяване към хора и обекти, действията са следните:

- Не се осъществява /в никакъв случай/ пряк контакт с лицето /опит за задържане или отнемане на взривното устройство/.

- Събира се визуална информация за лицето и неговото обкръжение.

- Подава се информация на тел. 112 или на специализираните служби на МВР, изчакват се и се действа по техни указания.

II. Действия при анонимен сигнал за поставено взривно устройство /бомба/ в общински обект.-Прилага се утвърдената процедура по Приложение 6

1. При злоумишлено анонимно телефонно обаждане за наличие на взривно устройство /бомба/ в сградата, приемащият информацията запазва спокойствие, без да прекъсва обаждането и задължително активира записващо устройство /ако има налично такова/. След приключване на разговора, телефонът се оставя отворен и незабавно се подава информацията на тел.112.

2. Служителят, приел съобщението за поставено взривно устройство в помещение на обекта прави всичко възможно за утължаването на времетраенето на разговора, задава колкото се може повече въпроси, за да може в последствие да се установи сериозността на заплахата, евентуалното място и телефона от който е направено обаждането. Могат да се задават въпроси като: С кого говоря? Как да разбера, че не се шегувате? Защо избрахте точно мен? И т.н.

3. Служителят задължително записва точното време, дата, когато е прието обаждането. При липса на записващо устройство служителят записва и какво точно е произнесено, какви заплахи са отправени и какви инструкции са дадени от извършителя. Служителят приел съобщението трябва да запомни дали лицето говори с акцент, местен диалект и има ли затруднения в говора.

4. След приключване на разговора и подаване на информацията на тел.112, служителят приел съобщението незабавно уведомява служителят за връзка по сигурността и охраната на обекта. Служителят за връзка по сигурността уведомява ръководителя на обекта специализираните органи на МВР. Ръководителят на обекта уведомява кмета на района.

5. След пристигане, служителите от МВР извършват проверка на помещението за наличие на взривно устройство в присъствието на служителя за връзка по сигурността. След приключване на проверката органите на МВР изготвят констативен протокол в два екземпляра по образец, който се подписва от ръководителя на полицейския екип и служителя за връзка по сигурността.

6. В зависимост от ситуацията ръководителят на обекта може да издаде заповед за 24 часово напускане на сградата или за възстановяване на нормалния ритъм на работа.

III. Действия при въоръжено нападение на общински обект и задържане на хора за заложници.

1. Незабавно по възможност се подава информацията на тел. 112 и се уведомяват органите на МВР, информират се служителят за връзка по сигурността, ръководителят на обекта, кмета община.

2. Целесъобразно е да се направи самооценка, като всеки погледне на себе си като на възможна цел на терористите. Да се оценят от същия ъгъл и другите заложници. Често е важно не кой сте, а кого представлявате. Ако похитителите решат да демонстрират твърдост те могат да елиминират някой заложник, като обикновено избират жертви измежду най-важните личности.

3. Не се влиза в преговори или в никакви разговори с извършителите поспособствена инициатива и не се използват действия, които могат да провокират нападателите да използват оръжие.

4. Ако сте взети за заложници от терористи приемете тактиката на пасивното съпротивление:

- Изпълняват се указанията на терористите /самостоятелно се определя, кой от терористите е лидера и кой е най-опасен/.

- Не се оказва съпротива, ако поискат вашите вещи, дава им се каквото поискат.

- Да не се забравя-терористите не трябва да се гледат в очите.

- Не се правят резки движения и не се повишава тон.

- Не се реагира на провокации.

- При стрелба, се ляга на пода и по възможност да се прикрива зад предмети /седалки, бюра, сандъци и др./, не се тича.

5. При наличие на близък контакт с похитителите, трябва да се говори само за себе си и семейството си. Постарайте се да създадете у тях представа за себе си, като за обикновен човек. Тогава е по-вероятно и терористите да се отнесат по-добре с вас.

6. Не трябва да се обсъжда и разгласява каквато и да било информация, която служителите притежават.

7. В никакъв случай не се говори за политика. Ако може да се симулира болестно състояние и относително дълга да се имитират негови пристъпи, има шанс заложниците да бъдат освободени в хода на преговорите, още преди инцидента да приключи. Заложниците следва да ангажират мозъка си с никакви мисловни занимания, за да не са спохотвани от лоши мисли.

8. Да не се изпада в паника и да не се предприемат импулсивни постъпки.

9. Да не се демонстрира служебно и материално благополучие. Ако похитителите открият, че някой от заложниците е от силните и богатите на деня могат да приложат към него особено остри методи на терор, унижение и шантаж.

10. Да не се привлича вниманието, поради това, че похитителите непрекъснато търсят онези, които са готови да окажат съпротива и обикновено ги елиминират.

11. Да се следят действията на терористите внимателно, но не натрапчиво.

12. При разпит, от страна на терористите, да се заеме проста, логична позиция и заложниците да се придържат към нея. Заложниците трябва да са учтиви и да съдържат темперамента си. Да отговарят кратко, да говорят свободно на незначителни теми, но да бъдат предпазливи, когато разговорът се обърне към по-важни неща.

13. Ако някой от заложниците е принуден да представи терористичните искания в писмен вид или на запис, трябва да се прави само това, което е наредено от терористите.

14. Да се използва всяка реална и разумна възможност за бягство. По този начин може да се окаже неочевидна помощ на силите за борба с тероризма, като се разкаже за видяното.

15. В случай на опит за спасяване от страна на силите на МВР:

- Заложниците трябва да легнат на пода, не трябва да се движат, освен по изричната инструкция на спасителните сили. При никакви обстоятелства заложниците не трябва да се опитват да помагат на спасителните сили. Трябва да останат на място без оръжие или нещо, което може да бъде възприето като оръжие.

- Заложниците трябва да са тихи и да не привличат вниманието на похитителите.

- Заложниците трябва да очакват инструкции.

- Спасителните сили първоначално ще се отнесат към заложниците, като към терористите, докато със сигурност не определят всеки един от заложниците, като приятел или враг. Това се прави за безопасността на всички. Заложниците следва да оказват съдействие, дори и ако първоначално са им поставени безсизници или са вързани.

Най-важното при всяка една подобна ситуация е да не се изпада в паника, заложниците трябва да се опитат да поемат контрол над собствениците си емоции, което ще помогне да се овладее ситуацията, и най-важното да спасят живота си и този на близките.

16. При използване на оръжие.

-Още при първият изстрел основната задача на заложниците е да залегнат илйда се снишат, колкото може по-ниско на пода. Мястото до прозорец е най-добро.

-В началото на активната фаза на операцията на специализираните части, по мегафон ще прозвучи командата „Залегни“. В първите секунди на съпротивата терористите обикновено остават на крака и стават мишена на специалните части за борба с тероризма.

-Заложниците трябва да запазят зазгото положение до крайното спиране на стрелбата. В този момент специалните части, извършващи операцията, са крайно възбудени.

-Водени от инстинктите, отработени в тренировки, те могат да открият огънно всеки, който мръдне или извика.

-Най-често освобождаването на заложници започва с хвърлянето на шумови гранати. От тях не само терористите, но и похитените временно изпадат в шок.

-След прекратяване на стрелбата по команда на ръководителя на операцията трябва бързо и без паника да се напусне помещението през посочения изход. Да се реагира само на дадените указания и команди.

ВАЖНО!!!

1. Всички служители изпълняват стриктно указанията на специализираните части.

2. При необходимост от евакуация служителите, децата, и посетителите на обекта се събират на/при входа, след което се извършва проверка по списък, за да се установи дали няма останали или пострадали в обекта.

ТОЧКИ ЗА КОНТАКТ С ИНСТИТУЦИИТЕ, ИМАЩИ ОТНОШЕНИЕ КЪМ ПРОТИВОДЕЙСТВИЕТО НА ТЕРОРИЗМА

№	ОТГОВОРНИ ИНСТИТУЦИИ	Стационарен телефон/факс	Мобилен телефон	E-mail
1	МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ			
2	НАЦИОНАЛЕН КОНТРАТЕРОРИСТИЧЕН ЦЕНТЪР /ДАНС/	02/ 814 70 70		signals.nctc@dans.bg
3	НАЦИОНАЛЕН ОПЕРАТИВЕН ЦЕНТЪР В ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „ПБЗН“	02/982 11 60; 02/982 11 61		fscr-poc@mvr.bg
4	ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ НАЦИОНАЛНА СИГУРНОСТ			

ПРОЦЕДУРА

за поведение и действие при заплаха от използване на взривно устройство в обект за обществено ползване е масово пребиваване на хора

1. Всяка заплаха за използване на взривно устройство (ВУ) се приема за истинска.
2. Действията се осъществяват съгласно предварително изготвен и утвърден от ръководителя на обекта план за сигурност, съгласно чл. 3 от Наредба № 8 і 21 з-1225/27.09.2017 г. за видовете обекти по чл. 23, ал. 1 от Закона за противодействие на тероризма, чиито собственици и ползватели разработват и прилагат мерки за противодействие на тероризма, минималните изисквания към тези мерки и реда за упражняване на контрол.
3. Източници на получаване на заплахата:
 - 3.1. В случай че заплахата се получава от служител на обекта по телефон, служителят, приел обаждането:
 - а) в никакъв случай не подценява заплахата, а я приема като истинска;
 - б) провежда максимално подробен разговор с подаващия сигнала, с цел да се добие конкретна информация кога, къде, какво ще се взриви и евентуално кой ще извърши действието, както и друга релевантна информация, като по възможност се прави запис на разговора и линията се оставя отворена;
 - в) придобитата в хода на разговора информация се попълва във формуляр, съгласно приложението.
 - 3.2. В случай че заплахата се получава чрез електронна поща съобщението се запазва, като получателят:
 - а) записва или в отделен текстов файл запазва следните данни:
 - имейл адрес на подателя;
 - текста на съобщението;

- имейл адрес на получателя;
 - време (час и часова зона), в което е получено съобщението;
 - адреси на други получатели, ако са налични.
- б) прави снимка на екрана/screenshot, като при възможност се прави снимка и с телефон, камера или др.
- в) снимката не се споделя и разпространява без съгласуване с компетентните органи,
- 3.3. При получаване на съобщение в социални мрежи незабавно се прави снимка на екрана/screenshot или снимка с друг телефон, предвид възможността за изтриване/коригиране на подобни съобщения.
- 3.4. При получаване на заплахата по електронен път:
- а) не се отговаря на съобщението;
 - б) не се отварят линкове или прикачени файлове към имейла или съобщението;
 - в) не се правят опити за препращане, копиране или други действия с полученото съобщение без съгласуване с компетентните органи.
- 3.5. В случай че заплахата е получена писмено чрез писмо на хартиен носител, служителят отвори плик заплава писмото, като го оставя на място и не докосва повече листа и плика. Заплаването на оригиналния вид на кореспонденцията е необходимо за последващи действия за разкриване на извършителя.
1. Служителят, приел обаяването или получил съобщението, незабавно информира ръководителя на обекта или изрично определен от него ръководен служител.
 2. Незабавно се уведомява Единният европейски номер за спешни повиквания 112, като се посочват местоположението и вида на обекта, времето на получаване на заплахата, както и типа на медията, използвана за подаване на заплахата (социална мрежа, чат приложение като Viber, Telegram, WhatsApp и др.), профилът на изпращащия заплахата, времето на получаване и целият текст на съобщението.
 3. Дискретно, с цел да не се създава паника за получената заплаха, се уведомяват служителите от обекта, като:
 - а) служителите, предварително определени за участие в оглед на обекта, се събират на определеното за това място, съгласно плана за сигурност на обекта;
 - б) останалите служители продължават да изпълняват задълженията си без да се прекъсва работният/учебният процес, като
- извършват бърз оглед на помещениата и площите, в които се намират, за наличие на предмети, пакети или багажи със съмнение за ВУ;
- в) при установяване на съмнителни предмети незабавно се извеждат намиращите се в близост до тях хора и се уведомява ръководителят на обекта или определеният от него ръководен служител;
- г) охраната на обекта или служителите от обекта осигуряват безопасен периметър около съмнителния предмет до пристигане на полицейските служители на място.
4. Предмети, пакети или багажи със съмнение за ВУ:
- а) вещи (предмет, пакет, чанта, раница, куфар и други), на които не може незабавно да бъде установен собственикът;
 - б) през опаковката на предмета се забелязват електронни и/или електро-механични превключватели, дисплеи, светлинни индикатори, проводници и/или други демаскиращи признаци на ВУ.
 - 5. При пристигане на полицейски служители на място, ръководителят на обекта, а в негово отсъствие изрично определеният от него ръководен служител, ги посреща и информира за получения сигнал, както и за предприетите до момента действия, и изпълнява техните разпоредения.
 - 6. Спира се достъпът на външни лица до сградата на обекта, като се допуска контролирано извеждане (проверка на хора и багажи).
 - 7. Групата от служители на обекта, определени за оглед, съвместно с пристигналите на място полицейски служители, провеждат оглед на площ и достъпни за външни лица помещения в обекта,
 - 8. При отсъствие на изоставени съмнителни предмети, пакети, багажи и/или други възможни компоненти на ВУ:
 - а) се изготвя двустранен констативен протокол между органите на полицията и ръководителя на обекта, а в негово отсъствие с определения от него ръководен служител, за резултатите от извършения оглед;
 - б) не се предприемат мерки по извеждане на хора от сградата.
 - 9. В случаите, когато ръководителят на обекта откаже да изпълни разпореденията на полицейския орган, служителите на МВР дават становище в двустранния констативен протокол относно безопасността за продължаване на дейностите в обекта.
 - 10. В случай че ръководителят на обекта откаже извеждането на проверка за наличие на ВУ и/или откаже извеждането на хората от обекта, на същия се съставя акт за изпълнение на полицейско разпоредение по смисъла на чл. 257 от Закона за Министерството на вътрешните работи,
 - 11. При откриване на съмнителен предмет, пакет или багаж при огледа, същият не се доближава или докосва.
 - 12. По линия на оперативните дежурни в Министерството на вътрешните работи (МВР) се изисква намесата на специализирани екипи за търсене и неутрализиране на ВУ.

21. Обектът и подстъпите към него се охраняват до пристигане на специализираните екипи за търсене и неутрализиране на ВУ.

22. Настоящата процедура не се прилага:

23. а) когато заплахата е за обект, който се охранява от компетентен държавен орган и са приложени съответните мерки за сигурност;

24. б) след оценка от компетентните държавни органи на естеството и източника на заплахата и след разпореждане от главния секретар на МВР или ръководителя на службата за сигурност, отговаряща за сигурността на обекта.

Приложение
към т. 3.1.,
буква „в“.

ВСЯКА АНОНИМНА ЗАПЛАХА ЗА ИЗПОЛЗВАНЕ НА ВЗРИВНО УСТРОЙСТВО СЕ ПРИЕМА ЗА ИСТИНСКА!

ПРЕДПРИЕМАНИ ДЕЙСТВИЯ ПРИ ПОЛУЧАВАНЕ НА СИГНАЛА:

1. Стремете се да проведете максимално дълъг разговор с подаващия анонимен сигнал, като му задавате въпроси съгласно формуляра. Запазете спокойствие! Вие само получавате сигнала! По никакъв начин не сте застрашени!

2. По възможност правете запис на разговора.

3. В хода на разговора се стремете да ползвате формуляра с цел да се добие конкретна информация кога, къде, какво ще се взриви и евентуално кой ще извърши действието.

4. След приключване на разговора незабавно уведовете ръководителя на обекта, а в негово отсъствие определения ръководен служител, и Единния европейски номер за спешни повиквания 112.

ФОРМУЛЯР ЗА ПОПЪЛВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯТА ОТ ЗЛОУМИШЛЕНО ТЕЛЕФОННО ОБАЖДАНЕ

Дата: Час:

Лице, което получава сигнала:

13. Полицейските служители ограничават достъпа до предмета, пакета или багажа, като застават на безопасно разстояние или зад масивна преграда, с възможност за визуален контрол върху предмета и подстъпите към него.

14. Органите на полицията дават указания на ръководителя на обекта или на определения от него ръководен служител за безопасно извеждане на деца, ученици, студенти, служители и посетители от обекта (да не се преминава в близост до предмета, като се използват резервни евакуационни пътища).

15. Охранителите, портиерите или служителите от обекта, осъществяващи извеждането от сградата, отварят всички крила на входно/гоходните врати на обекта и подпомагат извеждането на хората, като ги призовават към запазване на спокойствие.

16. Трудноподвижни и неподвижни хора в лечебни и здравни заведения, центрове за психично болни и заведения за социални грижи, се преместват в помещения и площи, които са максимално отдалечени от местонахождението на предмета, пакета или багажа със съмнение за ВУ.

17. При извеждане от обекта учениците, студентите, служителите и посетителите вземат със себе си личния си багаж, като оставят вратите и прозорците на помещенията отворени.

18. След напускане на сградата на обекта учениците, студентите, служителите и посетителите се извеждат на предварително определените в плана за сигурност на обекта сборни пунктове. Осъществява се проверка на хората с цел установяване на такива, които не са напуснали сградата и на личния багаж на напусналите,

19. Полицейските служители действат съгласно процедура на МВР за незабавно реагиране при получаване на злоумишлено съобщение.

20. За наличието на предмети, пакети или багажи със съмнение за ВУ, установени в обекта, се изготвя двустранен протокол между органите на полицията и ръководителя на обекта или определения от него ръководен служител.

**СЪОБЩЕНИЕ: Защитете точните думи
КЪДЕ Е БОМБАТА?**

(Да се установи дали отправящият заплахата е запознат със сградата чрез
описанието на мястото на разположение на бомбата?)

КОГА ЩЕ ЕКСПЛОДИРА БОМБАТА? _____ ДАТА
ВРЕМЕ _____ ЧАС

ДРУГИ _____

КАК ИЗГЛЕЖДА ВЗРИВНОТО УСТРОЙСТВО? _____ КУФАР
КУФАРЧЕ _____ ЧАНГА ЗА ПЪТУВАНЕ _____

КУТИЯ _____

ДРУГО _____

ЗАЩО ПРАВИТЕ ТОВА? _____

КОЙ СТЕ ВИЕ? _____

ОРГАНИЗАЦИЯ _____

ИМЕ; _____

КЪДЕ СТЕ В МОМЕНТА? _____

ОСНОВНИ ПОДРОБНОСТИ: (Загравете верния отговор)

НАЧИН НА ОБАЖДАНЕ ЧРЕЗ ТЕЛЕФОН: _____

НОМЕР НА ТЕЛЕФОНА {АКО МОЖЕ ДА СЕ ИДЕНТИФИЦИРА}

ПЛАТЕН	ЧАСТЕН	ВЪТРЕШЕН	МОБИЛЕН
--------	--------	----------	---------

БРОИ ПОЗВЪНВАНИЯ НА ОБАЖДАЩИЯ СЕ? САМОЛИЧНОСТ
НА ОБАЖДАЩИЯ СЕ: Пол: _____ Възраст: _____

ГЛАСОВИ ХАРАКТЕРИСТИКИ	ГОВОР	ФОНОВ ШУМ
- силно	- бързо	- тих
- повишено	- далечно	- смесен
- дрезгаво	- заеквашо	- влаков
- нетрезво	- сято	- музикален
	- бавно	- гласов
	- носово	
	- друго	

АКЦЕНТ	МАНИЕР	КУХНЕНСКИ
- местен	- спокойно	САМОЛЕТЕН
	- логично	ЖИВОТИНСКИ
ДИАЛЕКТ	- разбираемо	ОФИСНО-
-	- обмислено	МАШИНЕН
-	- пасивно	ЗАВОДСКО-
- твърд	- смешно	МАШИНЕН
- тракийски	- тошно	ТРАФИКОВ
- чепноморски		ПАРТИ
		ДРУГ

НАЧИН НА ГОВОРЕНЕ: Отлично Добре Задоволително Лошо

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерски съвет
Държавна агенция за закрила на детето

Практически насоки за действията, които работещите в образователните институции в сферата на средното образование следва да предприемат в случай на инцидент, ситуация на насилие и в други критични случаи, протокол за докладване и последваща реакция

I. Въведение.

Целта на настоящите практически насоки е да се подпомогнат и да се предоставят конкретни стъпки за действия на служителите в случаи на инцидент или насилие в образователната институция. Възможността за адекватна реакция на служителите, включва идентифициране на ситуацията, предприемане на адекватни действия за защита на пострадащото дете/ученик и за гарантиране правата и интересите на останалите деца/ученици, уведомяване на органите за закрила на детето и на родителите, които носят първостепенна отговорност за отглеждането и развитието на детето, а също и в определени случаи на лицата, които полагат грижи за детето, когато то е настанено извън семейството като мярка за закрила по реда на Закона за закрила на детето. Изключително важна за адекватността на планираните и предприетите мерки е ранната оценка на ситуацията, както и дейностите по превенция за възникване на инциденти. Целта на тази оценка е установяването на състоянието на безопасността на децата и предприемане на последващи действия в сътрудничество с всички заинтересовани страни.

II. Използвани определения за целите на настоящото ръководство, във връзка със случан на пострадали деца при инцидент, насилие или други критични ситуации:

Инцидент е всяко травматично събитие за дете, в следствие на което е наличен риск от увреждане на неговото физическо и/или психическо здраве.
Насилие над дете е всеки акт на физическо, психическо или сексуално насилие, пренебрегване, търговска или друга експлоатация, водеща до действителна или вероятна вреда върху здравето, живота, развитието или достойнството на детето, което може да се осъществява в семейна, училищна и социална среда.
Видове насилие: физическо, психическо, сексуално, пренебрегване/неглижиране, дигитално насилие/кибертормоз.
1. Физическо насилие е причиняване на телесна повреда, включително причиняване на болка или страдание без разстройство на здравето.
2. Психическо насилие са всички действия, които могат да имат вредно въздействие

¹ Определения за физическо, психическо, сексуално насилие и пренебрегване в §1 от Допълнителните разпоредби на Правилника за прилагане на Закона за закрила на детето

върху психичното здраве и развитие на детето, като подценяване, подигравателно отношение, заплаха, дискриминация, отхвърляне или други форми на отрицателно отношение, както и неспособността на родителя, настойника и попечителя или на лицето, което полага грижи за детето, да осигури подходяща подкрепяща среда.

3. Сексуално насилие е използването на дете за сексуално задоволяване.
4. Пренебрегване е неуспехът на родителя, настойника и попечителя или на лицето, което полага грижи за детето, да осигури развитието на детето в една от следните области: здраве, образование, емоционално развитие, изхранване, осигуряване на дом и безопасност, когато е в състояние да го направи.

5. Дигитално насилие/кибертормоз представлява използването на интернет за нанасяне на емоционална вреда върху други хора.²

Сигнал е постъпила в Дирекция "Социално подпомагане" (отдел „Закрила на детето“) информация за дете в риск или за нарушаване правата на дете.³

Лица, които полагат грижи за детето са роднини и близки, приемно семейство или ръководител на специализирана институция, при които детето е настанено по реда на Закона за закрила на детето.

Дете в риск, е:

а) чито родители са починали, неизвестни, лишени от родителски права или чито родителски права са ограничени, или детето е останало без тяхната грижа,
б) което е жертва на злоупотреба, насилие, експлоатация или всякакво друго нехуманно или унижително отношение или наказание в или извън семейството му;

в) за което съществува опасност от увреждане на неговото физическо, психическо, нравствено, интелектуално и социално развитие;

г) което страда от увреждане, както и от трудно лечими заболявания, констатирани от специалист, (отм. от 1.01.2020 г. в Допълнителните разпоредби на ЗЗДет.)

д) за което съществува риск от отпадане от училище или което е отпаднало от училище.

Настоящ адрес на дете е адресът, на който детето пребивава.⁴

Сведения и данни за личността на дете е всяка информация за детето по смисъла на чл. 4, т. 1 от Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ, L 119/1 от 4 май 2016 г.).⁵

III. Конкретни стъпки за превенция и за действие при насилие, инцидент или критично събитие:

Превенция

За предотвратяване на случаи на насилие, инцидент или различни форми на неприемливо поведение от страна на дете/ученик от изключително значение е:

- ✓ навременното идентифициране на възможна проблемна ситуация или възникнала вече такава;
- ✓ адекватна последваща реакция;

² Подробно определение е дадено и в Механизма за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование

³ §1, т. 6 от Допълнителните разпоредби на Правилника за прилагане на Закона за закрила на детето

⁴ §1, т. 11 от Допълнителните разпоредби на Закона за закрила на детето

⁵ §1, т. 15 от Допълнителните разпоредби на Закона за закрила на детето

⁶ §1, т. 2 от Допълнителните разпоредби на Закона за закрила на детето

✓ прозрачност и координиране на предприетите действия и резултатите от тях.
Действия на служителите в образователните институции:

1. Извършват превенцията на насилието и преодолението на проблемно поведение на детето/ученика се изразява във включване на отделни деца и ученици в съответни дейности по чл. 45 от Наредбата за приобщаване образование за въздействие върху вътрешната мотивация, както и оказване на психологическа подкрепа от психолог. Важно е да се знае, че могат да се прилагат една или повече от посочените дейности, съобразно конкретната ситуация, за въздействие върху вътрешната мотивация:

1.1. обсъждане между ученика и класния ръководител с цел изясняване на възникнал проблем и получаване на подкрепа за разрешаването му;
1.2. използване на посредник при решаване на конфликт в училището;
1.3. консултиране на детето или ученика с психолог/педагогически съветник;
1.4. създаване на условия за включване на ученика в група за повишаване на социалните умения за общуване и за решаване на конфликти по ненасилствен начин;

1.5. насочване на детето или ученика към занимания, съобразени с неговите потребности;

1.6. индивидуална подкрепа за ученика от личност, която той уважава (наставничество);

1.7. участие на ученика в дейности в полза на паралелката или училището, включително определяне на възможности за участие на ученика в доброволчески инициативи;

1.8. други дейности, определени в правилника за дейността на институцията.⁷

2. Класният ръководител/учител/психолог/педагогически съветник/свидетел на ситуация регистрира в работната документация различните прояви на неприемливо поведение.

3. Лицата от т. 2 уведомяват своевременно (след наблюдаване на някакъв изборените по-долу ситуации) устно или писмено ръководителя на образователната институция за:

- ✓ установени индикации за напрежение (вкл. физическа саморазправа) между конкретни деца/ученици;
- ✓ проявена родителска реакция и търсене на съдействие по повод дадено поведение на дете/ученик;
- ✓ групиране на децата/учениците в групата/класа на групички, в които се наблюдава неприемане или отхвърляне на даден ученик/дете или група ученици/деца;
- ✓ зачестили случаи на вербална агресия между деца/ученици;
- ✓ случаи на неуважително и/или подигравателно поведение към учителя, незначитане на неговия авторитет и действия;
- ✓ дете/ученик, което страни от останалите деца/ученици и избягва всякакви форми на комуникация и приятелство;
- ✓ други необичайни от ежедневните реакции и прояви на деца/ученици.

4. Родителите (по възможност и двамата родители), своевременно се уведомяват от класния ръководител/учителя на групата за наличието на даден проблем, неприемливо или агресивно поведение от страна на детето им. Погрешна стъпка би било да се държат в неведение и да не бъдат информирани за последните от поведението на детето, това от своя страна поражда недоверие и съмнение по отношение на правилността и навременната реакция от страна на институцията. В този случай не е необходимо децата/учениците, по отношение на които е нужно предприемане на целенасочени действия да бъдат идентифицирани с техните имена, пред родителите които не са техни законни представители. Това трябва да бъде обяснено и по подходящи

⁷ Чл. 45 от Наредбата за приобщаване образование, МОН

начин на родителите, че има защита на личната неприкосновеност на детето, както на тяхното, така и на всяко друго дете в образователната институция.

5. Родителите заедно с учител/педагог/психолог **обсъждат предлаганите решения за разрешаването на даден проблем** или неприемливо поведение на детето, както и действията, които ще се предприемат от всички заинтересовани страни.

6. В случай че родителите не осигуряват присъствието на децата или учениците за прилагане на дейностите за личностна подкрепа, **директорът** на детската градина или училището **подава писмен сигнал** до дирекция "Социално подпомагане" по настоящия адрес на детето или ученика, които от своя страна предприемат при необходимост мерки за закрила на детето в семейна среда. **Дирекция "Социално подпомагане"/ДСП** (отдел „Закрила на детето“) **информира образователната институция за предприетите действия**, като може и да отпрати препоръки за подобряване и допълване на плана за подкрепа на детето/ученика, също така и препоръки за включване на детето/ученика в социални услуги в общността или за осигуряване на специални от такива услуги, които да работят не само с това дете/ученик, а и с останалите деца/ученици от групата/класа.

7. При прилагането на дейност 1.6. като наставник може да бъде привлечено и лице от близкото роднинско обкръжение на ученика, няма пречка да бъде и педагог от образователната институция, също така пълнолетен брат, сестра, приятел и др. За определяне на такова лице следва да бъдат проведени разговори както със самия ученик, така и с неговите родители/настойници/попечители. Трябва да бъде взето предвид мнението на ученика по този важен въпрос, който го касае. **Наставникът** трябва да е лице, което разбира в достатъчна степен различните аспекти на процеса на вземане на решения и ясно да осъзнава отговорността на тази роля, да има изградена емоционална и доверителна връзка с ученика. Наставникът трябва да създава, че представлява изключително интересе на детето. Препоръчително е да се **разработи план** в какъв точно ще се състои индивидуалната подкрепа на ученика, както и обратната връзка с образователната институция от негова страна. Желателно е първоначално провеждане на периодични срещи за обсъждане на резултатите, трудностите и постиженията.

8. Учителят в групата или класният ръководител **запознава родителите с предприетите конкретни дейности за превенция на насилието и преодолението на проблемното поведение. Информира ги за превенция на насилието и преодолението на**

9. За успешна превенция са важни следните стъпки:

9.1. да се поддържа ефективна комуникация между всички участници в образователния процес, между всички заинтересовани страни,

9.2. ръководството на образователната институция трябва да бъде навреме информирано за възможна „критична точка“/рисков фактор или ситуация;

9.3. дори и в случаите на проявена агресия или неприемливо поведение на дете/ученик спрямо педагог, от негова страна в никакъв случай не бива да се коментира ситуацията пред останалите деца/ученици по начин, който да злепостави детето, да го стигматизира, да го „демонизира“, на останалите деца/ученици трябва да бъдат обяснени по подходящ начин в определен час, може и в часа на класа, приемливите методи, отношения и уважение към неговата професия или личност. Препоръчително е в тези случаи да се търси подкрепата на психолога на образователната институция за извършване на групова работа с децата/учениците, важно е да се привлекат връстниците и да станат съпричастни в подкрепата на това дете/ученик, а също така и за предоставяне методическа помощ на учителя за превенция на подобно поведение, както и за снижаване на напрежението;

9.4. родителите/настойниците/попечителите на детето/ученика трябва да бъдат

Компетентна да предприеме мерки за закрила е тази дирекция, която е по настоящ адрес на детето (това е адресът, на който детето пребивава). В случай на по-голяма оперативност и спешност може да се сигнализира дирекция „Социално подпомагане“ по местонахождение на училището по телефон, факс, електронна поща /данни за телефони, факс, електронна поща на дирекция „Социално подпомагане“ на територията на цялата страна, които са публикувани на сайта на Агенция за социално подпомагане www.asp.govetpment.bg/. До 24 часа от случилото се, сигналът се подава и писмено до ДСП. **Приложение 1. Примерен образец на бланка с необходимото съдържание за оперативна регистрация на сигнал на насиле/инцидент в образователната институция, който се изпраща на Дирекция „Социално подпомагане“ (ОЗД) по местоживее на детето, в изпълнение на задължението за уведомяване.**

3.4. При невъзможност за осъществяване на незабавен контакт с Дирекция „Социално подпомагане“, отдел „Закрила на детето“ по местоживее на детето, с което се е случил инцидент, както и при необходимост от незабавна намеса на органите на реда, за предотвратяване на друга проява или на престъпно посегателство, сигналът за инцидента и предприетите действия или за проявата на насиле се подава на органите на Районното управление на МВР /инспектор Детска педагогическа стая, оперативен работник/.

3.5. За незабавно сигнализиране на органите по т.3.4. може да се използват и възможностите на:

✓ Националната телефонна линия за деца 116 111 към Държавната агенция за закрила на детето, която е национално покритие, денонощна и безплатна.⁸

✓ Държавната агенция за закрила на детето – устно на телефон /центра/ +359 2 933 90 10; +359 2 933 90 11; факс +359 2 980 24 15, по електронна поща на e-mail: sacr@sacr.govetpment.bg, в приемна на адрес: гр. София, ул. „Тринадни“ №2. Или на приемните в петте териториални подразделения на Държавната агенция за закрила на детето,

8 Линията 116 111 е изградена в изпълнение на Решение на Европейската комисия, от 2007 г. за създаване на единен хармонизиран номер за оказване на помощ на деца. В Закона за закрила на детето, още от 2009 г., е регламентирано изграждането на: „Хармонизиран телефонен номер с национално покритие за информиране, консултиране и помощ на деца“ (ДВ, бр. 14 от 2009 г.). Отговора функционира Националната телефонна линия за деца и е факт и параграф 41 от 33Дет., където е различено задължението за поставяне на информация за номер 116 111 на видно място в детските ясли, детските градини, училищата, доставчиците на социални услуги за деца, здравните и лечебните заведения. Националната телефонна линия за деца 116 111 е за консултиране, информиране и за помощ на деца. Функционира 24 часа, 7 дни в седмицата и е безплатна. На нея могат да звънят всички граждани във връзка с проблеми, свързани с деца. Това е възможност за всички – деца, родители, професионалисти, роднини, съседи, приятели, близки – независимо дали са от град или малко село, дали имат тежък проблем или дребно питане, да се обадят на тази линия и да разговарят със специалист, както и да подадат сигнал за дете в риск.

Следва да се обърнем внимание и на два изключително важни момента:

1. Сигналите за деца в риск, постъпили на телефон 116 111 се изпращат незабавно на съответната Дирекция „Социално подпомагане“, отдел „Закрила на детето“, които извършват пряката работа с децата и семействата и проучват и оценяват сигнала. Тези социални работници не са служители на Държавната агенция за закрила на детето. В ДАЗД сигналът се получава за сведение, наблюдение и контрол. Дирекциите „Социално подпомагане“ са задължени да изпратят в ДАЗД информация за резултатите от предприетите действия. В зависимост от проблема се сигнализира и органите на МВР (съответното районно управление или към „Национална система 112“) и Регионалните управления на образованието към МОН.

2. Обслужването на линията ежегодно се възлага от Държавната агенция за закрила на детето на доставчик на социални услуги, след провеждане на конкурсна процедура по ЗОП. Линията се обслужва чрез експертен екип, със специална квалификация и опит, и одобрение и от ДАЗД на всеки един от работещите на линията. От страна на ДАЗД се осъществява непрекъснат мониторинг и контрол на работата на консултантите чрез наскрени проверки, ежеседмични срещи, писмени отчети, проследяване на работата по сигналите. Линията се финансира от Държавния бюджет и не се допускат и използват други източници на финансиране за тази линия.

навреме уведомявани от класния ръководител/учителя на групата за случилите се неприятели поведение, да се търси тяхното партньорство по отношение на процесите на вземане на решение на ситуацията, за да се превантат по-сериозни бъдещи прояви. За целта освен разговори по телефон е препоръчително и провеждане на среща на територията на образователната институция без детето/ученика, а в последствие и в негово, ако се налага. Тези действия са важни, за да се избягнат възможни „подлиски“ от страна на родители и поставяне на ултимативни искания.

9.5. ако детето/ученика, което проявява неприемливо поведение е новопостъпило, преместено от друго училище/детска градина, е важна ключовата роля на класния ръководител и/или психолога за подготовка на връстниците му. На децата/учениците предварително трябва да бъде обяснено, че има ново дете/ученик, което се нуждае от тяхната помощ и подкрепа така, за да се адаптира успешно към средата. В този случай, може да се определи и дете/ученик, като наставник, което да е с изяви лидерски умения и поведение. За детето/ученика трябва да се създаде среда, основаваща се на доверие, споделяне на информация, способност за изслушване и взаиморазумни напътствия от връстници и учители.

9.6. да се разработят, препоръчително е съвместно с децата/учениците, различни материали, вкл. интерактивни такива, за взаимодействие в групата/класа за ограничаване на тормоза и насилето сред децата/учениците, които да се поставят на видно място в класните стаи/групите и в училището/детската градина.

Реакция в ситуация при инцидент или проява на насиле между деца/ученици и върху деца/ученици

1. Действия за прекратяване на насилето или трагичното събитие: Служителят на образователната институция, свидетел на случилото се или уведомен за него, се намесва незабавно, за да преустанови проявата на насиле или друго трагично събитие.

2. Приоритетна грижа е здравето на всички деца/ученици, участници в инцидента или насилето:

Служителят на образователната институция, свидетел на случилото се или уведомен за него, организира веднага помощ от медицинското лице в детската градина/училище, за установяване нуждата от намеса на Бърза неотложна медицинска помощ /медицинското лице извършва преглед и сигнализира Бърза помощ, при нужда, след което описва състоянието, интервенцията и причината за нея в медицинския журнал/. При невъзможност поради обективни причини за осъществяване на контакт с медицинското лице, се търси съдействие незабавно Бърза неотложна медицинска помощ.

3. Незабавно се сигнализира за случилото се:

3.1. Директорът на образователната институция и класният ръководител (в училищата);

3.2. Родителите на детето/учениците, пострадали от насиле или инцидент и неприятели, или за него грижи да полагат други лица, при които детето е настанено като марка за закрила по реда на Закона за закрила на детето). Търси се тяхното партньорство по отношение на процесите на вземане на решение за подкрепа на децата в ситуацията. Важно е родителите да са информирани, без да се укрива определена информация, но по начин, който няма да нанесе допълнителна вреда за детето/ученика - жертва и за извършителя.

3.3. Дирекция „Социално подпомагане“ (отдел „Закрила на детето“/ОЗД).

услуги следва да се допълват. Организацията в предоставяне на дейностите не допуска припокриване на подкрепата, която се осигурява от екипите. Ползването на образователна услуга не ограничаваша насочването към други услуги в общността, включително социални, при условие, че се спазва основният принцип – едно дете да не получава една и съща дейност в различните типове услуги, за да няма дублиране на дейностите за подкрепа, но всички услуги, предназначени да осъществяват подкрепа в процеса на отглеждане и образование да могат пълноценно и активно да реализират подкрепящи функции и взаимно да се допълват.

Кризисна ситуация

1. Действието за първоначална подкрепа на детето се предприемат с цел своевременно снижаване на напрежението и преодоляване на травмата от преживяното насилие/инцидент или от това, че детето е било свидетел на инцидента или ситуацията на насилие. Детето не се разпитва, ако не желае да сподели, за да не се травмира повторно. Незабавно се търси съдействието на психолог за оказване на подкрепа на пострадалото дете/деца и на останалите деца, свидетели на насилието/инцидента.

2. При нужда от кризисна интервенция: В случай на травматично /кризисно/ събитие, настъпило за група ученици/деца, в следствие на участие или присъствие на инцидента или упражнено насилие, водещо до риск от увреждане на физическото или психическо здраве, се оказва незабавна психологическа подкрепа чрез извършване на кризисна интервенция от психолога на образователната институция, от екип на Министерството на образованието и науката, както и от психолози, работещи в социални услуги на територията на населеното място, в което е ситуирано училището/детската градина, с активното действие и съдействие на Дирекция „Социално подпомагане“, в качеството ѝ на орган за закрила на детето на местно ниво, или от екипа за кризисна интервенция към Държавна агенция за закрила на детето.

3. При настъпване на кризисна ситуация с широк публичен/медийен интерес от ръководството на образователната институция се организира **извънреден Педагогически съвет**, на който служителите се запознават със ситуацията, напомня им се изрично тяхното задължение да не се разгласяват сведения и лични данни за детето (чл. 11а от Закона за закрила на детето).

4. Определя се лице, което да е „говорител“ на образователната институция пред медиите, като в случая е добре да се координира при възможност с пресцентъра на МОН и да се консултира с началника на РУО. Това лице трябва да е запознато със ситуацията, да може свободно да общува с медиите, да умее да представи предприетите действия без да оставя впечатление за пасивност, неадекватност или за прикриване на ситуацията от страна на образователната институция.

5. От страна на психолога на образователната институция или от външен доставчик на социална услуга се извършва **групова работа с децата/учениците** от групата/класа, за въздействие върху вътрешната мотивация и преодоляване на негативни отношения помежду им.

6. Организира се и се провежда **извънредна родителска среща**, на която присъства ръководството на образователната институция, класен ръководител, психолог, като се канят и експерти – представители на Регионалното управление на образованието, на отдел „Закрила на детето“ към Дирекция „Социално подпомагане“ към АСП, на общината (или на Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните), като може да се използва и експертния ресурс на Държавната агенция за закрила на детето за оказване на методическа подкрепа. По този начин родителите се

които се намират в гр. Бургас, гр. Варна, гр. Враца, гр. Пловдив, гр. Русе, до които също може да се подаде сигнал, налични на официалната електронна страница www.sacr.government.bg. **Достъпно е първоначално да се подаде информацията, описана във Формуляра за уведомяване – Приложение 1.**

4. **Регистрация на инцидента или проявата на насилие:** От страна на ръководството първо се провеждат предприетите спешни мерки за здравето и живота на децата/учениците и сигнализирането на заинтересованите страни – родители, социалните работници от отдела „Закрила на детето“ (Дирекция „Социално подпомагане“), след което случаят се регистрира в Регистър, създаден във връзка с Механизма за предотволещност и училищното образование. Обособява се досие, в което се прилагат писмените обяснения на служителите, очевидци на случилото се, опис на хронологично предприетите действия и постигнати резултати в опазване на физическото и психическо здраве на децата - участници в инцидента и/или проявата на насилие. В случай на насилие задължително се предприемат и действия по разработения алгоритъм към Механизма за предотволещност на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование.

5. **Допълнителни действия в случай на упражнено насилие върху ученици/дети от страна на служител в образователната институция** – Директорът на образователната институция предприема незабавни действия за проверка на фактите и обстоятелствата по случая, след което изготвя доклад за предприетите действия и за резултатите, който представя на вниманието на началника на Регионалното управление на образованието и на органите на РУ на МВР по места.

6. **Екипно обсъждане на случая, с оглед превенция на инциденти и прояви на насилие** – Случаите на инциденти и тормоз задължително се обсъждат на заседание на екипа, създаден във връзка с Механизма за предотволещност на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование във всяка образователна институция, с участието на социални работници от отдела за закрила на детето към Дирекция „Социално подпомагане“ към Агенцията социално подпомагане, с оглед анализ на случилото се и причините, които са го породили; планиране на мерки и действия, изпълнението на които ще доведат до трайно намаляване на случаите на насилие между деца, ученици и върху тях, както и до снижаване на броя на инцидентите.

7. **Привличане на външни специализирани доставчици на услуги за подкрепа на екипа за справяне със създалата се ситуация** и минимизиране на рисковете и предотвратяване на ескалиране на напрежението. Информация за доставчиците на социални услуги може да бъде получена от официалната електронна страница на ДАЗД (секция „Лицензиране“, подменю „Регистри“, „Регистър за издадените лицензи“, или на посочения телефон за връзка там), както и от отделите за закрила на детето, за наличните социални услуги на територията на всяка община. Примерни социални услуги, които могат да се ползват за подкрепа са Центрове за обществена подкрепа, Центрове за информиране, консултиране, обучение и подкрепа, Центрове за социална рехабилитация и интеграция, Мобилни центрове и други иновативни услуги, които се предоставят от общината или от друг доставчик на социални услуги за деца, който притежава лиценз от председателя на ДАЗД.

Важно! Детето или ученикът има право да ползва образователна услуга/и и социална услуга/и за деца едновременно, с оглед спецификата и многообразието на индивидуалните си потребности, но без дублиране на една и съща по вид и с еднаква насоченост услуга, предоставяна и от страна на образователната, и от страна на социалната система. В случаите, когато услугите се предоставят от двете системи, те се предоставят при интегриран подход, взаимодействие и пълна координация. Двата типа

За улеснение на служителите от образователните институции и социалните служби данните, необходими за подаване на сигнал са описани във формуляр в *Приложение 1*.

Съдействие от Държавната агенция за закрила на детето (ДАЗД)

ДАЗД осъществява методическа подкрепа и обучения на професионалистите, работещи с деца, чрез разработване на указания, методики, ръководства и помагала, свързани с дейностите по закрила и гарантиране на правата на детето. Примери в тази посока са: **Практически насоки за работещите в образователната система за подкрепа на детето в ситуации на раздяла и конфликт между родители** (за работещите специалисти в детските градини и училищата), **Правила за безопасност на децата и учениците в компютърната мрежа, детската градина, училището и в интернет**, **Помагало по превенция на насилието за училищната мрежа и детската градина**. Към настоящия документ: *Приложение 3. Помагало по превенция на насилието за училищната мрежа и детската градина*.

При възникване на критично събитие и ситуация с дете (опасна или рискова, характеризираща се с пострадали или загинали лица, тежки травми на деца) ДАЗД организира **кризисни интервенции**.

При случаи, по които са ангажирани множество институции и при повторемост на жалби и сигнали за неразрешени случаи с деца, ДАЗД организира **междунституционални работни срещи**. На тях се предлагат решения за комплицираните ситуации.

При смянене на пропуски, неудовлетвореност от взети решения в работата на съответните институции, довели до нарушаване на права на дете, може да се подаде сигнал до Държавната агенция за закрила на детето, която може да даде конкретни указания, да извърши **мониторинг или контрол** чрез организиране на проверки за спазване правата на детето от всички държавни, общински и частни училища, детски градини и ясли, центровете за подкрепа за личностно развитие, лечебни заведения, дирекции "Социално подпомагане" (ОЗД), доставчици на социални услуги за деца и на юридически лица с нестопанска цел, работещи в сферата за закрила на детето, и при установяване на нарушение председателят на Агенцията дава задължителни предписания за отстраняването им, придружени с писмени методически указания и механизъм за взаимодействие между отговорните институции.

ВАЖНО!

- ✓ Работещите в детската градина и училището създават и изпълняват единна политика на нулева толерантност към насилието към деца във всичките му форми.
- ✓ **Водем е примерът за поведение, ред, правила и взаимоотношения на педагогическия и педагогическия персонал в детската градина и училището, които спазват Етичния кодекс на работещите с деца** (приет на Национален съвет на закрила на детето към ДАЗД през 2003 г.), неизменна част от длъжностната характеристика.
- ✓ Ръководството на образователната институция съблюдава и контролира спазването на етичните норми, правилници, кодекси на общността и отговаря за организация на образователния процес в дух на позитивност, доброта и ценности между всички участници – деца, служители и родители.
- ✓ Ръководството на образователната институция следва да предприеме необходимите действия за запознаването/прилагането на настоящите **Практически**

приличат като страна в процеса по вземане на решение в интерес на всички деца. На срещата следва да се напомни задължението им за неразглашаване вкл. и в социалните мрежи на лични сведения и данни за дете.

7. Класният ръководител/учителът **информира** родителите за резултатите от предприетите действия.
8. Ръководството на образователната институция съдейства за предоставяне на **методическа помощ и супервизия на учителите**.

Последваща подкрепа след ситуацията на инцидент

1. След преодоляване на кризисната ситуация от страна на психолога продължава работа със средата, в която е детето/ученикът, до отпадане на рисковете с:

- ✓ класният ръководител/учителът;
 - ✓ семейството – за продължаване на работата с детето и в семейната среда;
 - ✓ връстниците – групова работа за промяна на нагласите, за споделяне и за подкрепа.
2. Класният ръководител/учителът в детската градина **регулярно** информира ръководството на образователната институция и родителите на детето/ученика за резултатите от предприетите и последващи действия.

3. **Отделът „Закрила на детето“** по местопребиване на детето чрез свой определен представител (социален работник), **информира образователната институция** с доклада по работата си и резултатите от ползваната социална услуга от страна на детето/ученика.

IV. **Уведомяване от работещите на територията на образователните институции за нуждата от закрила на дете** (Задължение за съдействие по чл. 7, ал. 1 и 2 от Закона за закрила на детето).

Всяко лице, на което стане известно, че дете се нуждае от закрила, е длъжно незабавно да уведоми една от следните институции:

- ✓ Дирекция "Социално подпомагане"/отдел „Закрила на детето“ (структури към Агенцията за социално подпомагане);
- ✓ Министерството на вътрешните работи

или

- ✓ Държавната агенция за закрила на детето.
- Достатъчно е уведомяване на една от трите институции. Това задължение има и всяко лице, на което това е станало известно във връзка с упрежияването от него професия или дейност, дори и ако то е обвързано с професионална тайна.

Важно! Следва да се има предвид, че при постъпване на сигнал в Държавната агенция за закрила на детето, че дете се нуждае от закрила, председателят ѝ го **препраща незабавно** в отдел "Закрила на детето" в дирекция "Социално подпомагане" по настоящ адрес на детето за извършване на социално проучване и предприемане на мерки за закрила, в изпълнение на разпоредбата на чл. 7, ал. 3 от Закона за закрила на детето. Дирекция "Социално подпомагане" е органът за закрила на местно ниво, чийто служители работят на терен с децата и техните семейства. *Приложение 2. Схема на задължението за съдействие по чл. 7, ал. 1 и ал. 2 от Закона за закрила на детето и свикване на мултидисциплинарен екип за взаимодействие при сигнал за дете, жертва на насилие или в риск от насилие.*

9 Чл. 7, ал. 3 от Закона за закрила на детето, „При постъпване на сигнал в Държавната агенция за закрила на детето, че дете се нуждае от закрила, председателят ѝ го препраща незабавно в отдел „Закрила на детето“ в дирекция „Социално подпомагане“ по настоящ адрес на детето.“

насоки от служителите, както и за запознаване на всеки новоназначен служител с тях, и периодичното им проследяване.

- Важен фактор за превенция на инцидентите и ситуации на насилие в образователните институции е познаването и спазването на определените задължения на работещите с деца в Етичния кодекс на работещите с деца, утвърден от Националния съвет за закрила на детето през 2003 г.:
- „Задължавам се да:
1. уважавам уникалността и потенциала на всяко дете.
 2. работя в най-добрия интерес на детето.
 3. В работата си в никакъв случай да не използвам физически наказания и възпитателни методи, уронящи достойнството на детето.
 4. уважавам и подкрепям семействата при отглеждане и възпитание на децата.
 5. уважавам колегите и да ги подкрепям и насърчавам в изпълнение на етичните правила /кодекс/.
 6. поддържам висок стандарт на професионално поведение, като постоянно обогатявам знанията и уменията си.
 7. служа като застъпник на детето и семейството в общността и обществото.“

**ФОРМУЛЯР ЗА УВЕДОМЯВАНЕ ЗА ИНЦИДЕНТ/НАСИЛИЕ С ДЕТЕ
НА ОТДЕЛ „ЗАКРИЛА НА ДЕТЕТО“
КЪМ ДИРЕКЦИЯ „СОЦИАЛНО ПОДДОМАГАНЕ“**

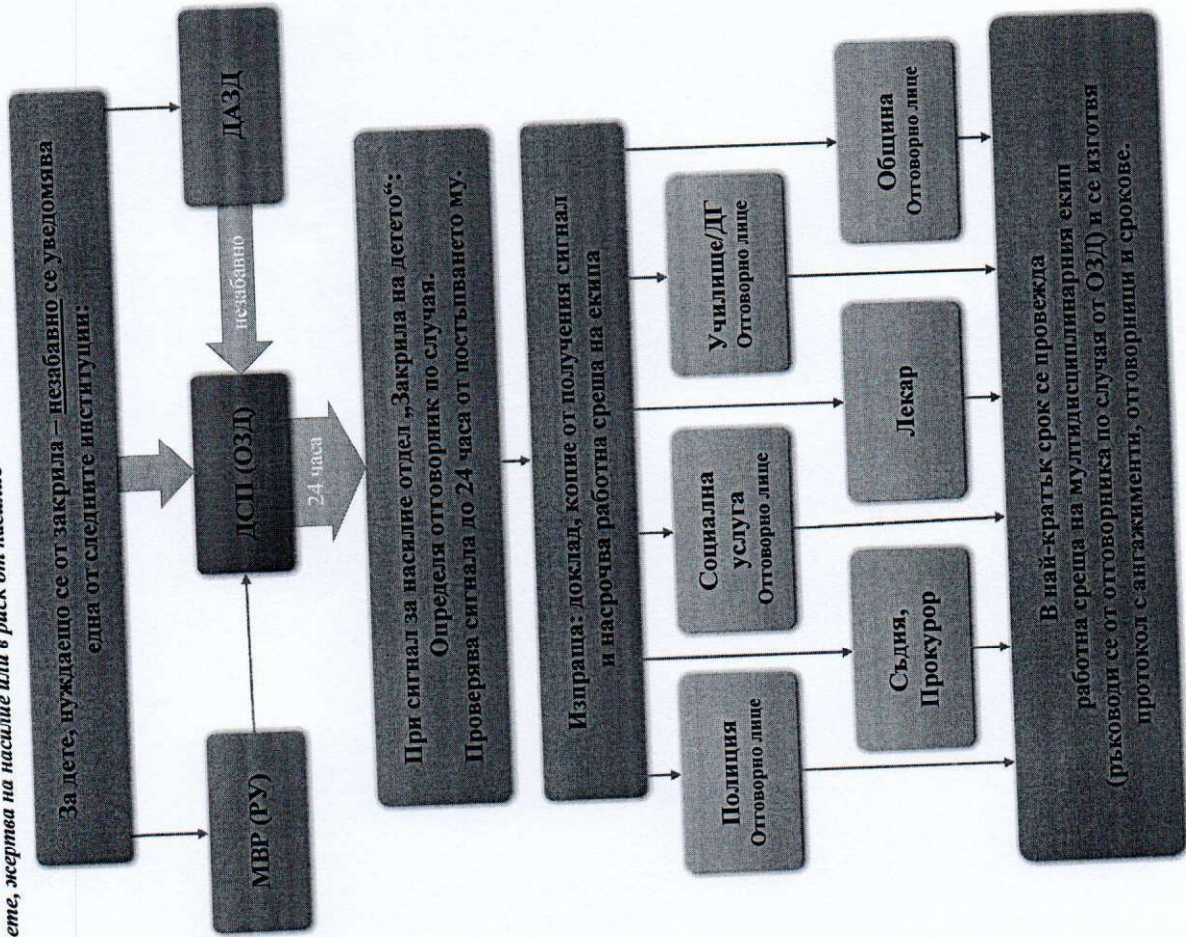
Изх. №/.....г.

1. Дата на инцидента/насилието:
2. Място, където се е случило инцидентът/насилието:
а) вътре в училището/детската градина; б) в двора; в) извън територията на училището/детската градина; г) друго:
3. Време на извършването:
а) преди часовете; б) по време на часовете (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7) по време на занятията в детската градина; в) в междучасието/в свободен режим; г) в заниманията по интереси в ПИГ; д) след часовете/след заниманията:
4. Начин на откриване:
а) лично; б) докладвано от друг; в) съобщено по телефон; г) друго:
5. Участници в инцидента (име, презиме и статут на лицата в училището/ДГ)
6. Инцидентът/насилствената ситуация се случва за:
а) първи път; б) повече от веднъж.
7. Кратко описание на ситуацията/инцидента:
8. Описание на предприетите действия:
9. Постоянен адрес на детето:
10. Данни (име, адрес и телефон) на родител (настояник/попечител/лице, полагащо грижи за детето):
11. Име на социалния работник от отдел „Закрила на детето“, присл устно сигнала:

Име:

Подпис:

Приложение 2
Схема на задължението за съдействие по чл. 7, ал. 1 и ал. 2 от Закона за закрила на детето и свикване на мултидисциплинарния екип за взаимодействие при сигнал за дете, жертва на насилие или в риск от насилие

Приложение 3

**ПОМАГАЛО ПО ПРЕВЕНЦИЯ НА НАСИЛИЕТО
 ЗА УЧИЛИЩНАТА МРЕЖА И ДЕТСКАТА ГРАДИНА**

Ролята на училището/детската градина. Организация на изграждане на социални стереотипи с цел преодоляване на насилието в ДГ/училището.
 Насилието над деца е изключително сериозен проблем, значимостта на който се определя както от разпространението му, така и от тежките последици, които може да окаже върху детското развитие.

Последните върху развитието зависят в голяма степен от продължителността на периода, в който детето е изложено на насилие, и от подкрепата, която получава за справяне с травмата.

Това определя голямото значение на **ранното разпознаване** на децата, които са жертви на насилие.
 Училището/детската градина може да изиграе изключително важна роля в тази насока, тъй като в него децата прекарват голяма част от времето си. Учителите, педагогическият съветник, училищният психолог, медицинският специалист в училище/детската градина са значими фигури в живота на децата. Често те са първите, които могат да забележат симптомите на преживяното насилие. Важно е, при разпознаване на белези на насилие върху дете, да се сигнализираат органите по закрила и да им съдействат, като в същото време оказват непрекъсната подкрепа на детето, за да се защити неговата сигурност и безопасност.

Първата задача е да се окаже подкрепа на детето, като се създаде с него връзка на доверие и благоприятна обстановка, в която да бъде изслушано и да се разговаря с него. Целта е детето да не бъде изолирано и да не се чувства заплахено в училище/детската градина. С оглед осъществяване на навременни действия и превенция на повторящо се насилие, работещите в образователните институции следва да бъдат запознати с индикаторите на различните видове насилие.

Насилие над дете е всеки акт на физическо, психическо или сексуално насилие, пренебрегване, търговска или друга експлоатация, водеща до действителна или вероятна вреда върху здравето, живота, развитието или достойнството на детето, което може да се осъществява в семейна, училищна и социална среда.

Същност. Индикатори.
 Представителите на различните видове насилие могат да подпомогнат професионалистите да идентифицират децата, които са станали жертва на насилие, с цел да предотвратят неговото повторение, а също и да дадат възможност за оказване на своевременно помощ с цел намаляване на вредните ефекти от преживяната травма. При тези случаи намесата на професионалистите започва едва след като насилието се е случило. Много по-добре е да се работи превантивно, за да не се допусне насилието.

Един от начините за превенция на насилието е установяването на факторите, които са рискови за възникване на насилие. Определени характеристики на детето, на средата, в която се отглежда и възпитава, увеличават опасността от насилие. Затова е много важно своевременно да се идентифицира наличието на тези рискови фактори, и да се работи за намаляване на риска от насилие.

ИДЕНТИФИЦИРАНЕ НА БЕЛЕЗИТЕ ЗА НАСИЛИЕ НАД ДЕЦА

Физическо насилие

Физическо насилие е „причиняване на телесна повреда, включително причиняване на болка или страдание без разстройство на здравето“.

Физическото насилие може да включва:

- Ритане.
- Удряне, биене с юмрук или побой върху детето.
- Изгаряне.
- Попаряване, изгаряне с пара.
- Удряне чрез предмет, например колан, точилка.
- Душене или задушаване на детето.
- Отравяне.
- Разтърсване на детето със сила, омраза.
- Одраскване на детето с нокти, щипане или извиване, изкълчване на части от тялото на детето.
- Скубане, стискане или смачкване на части от тялото на детето.
- Хвърляне, блъскане на детето, например в стената или в пода.
- Хвърляне на предмет или предмети по детето.
- Пронизване, порязване.
- Разтърсване на детето със сила, омраза.
- Одраскване на детето с нокти, щипане или извиване, изкълчване на части от тялото на детето.
- Скубане, стискане или смачкване на части от тялото на детето.
- Хвърляне, блъскане на детето, например в стената или в пода.
- Хвърляне на предмет или предмети по детето.
- Пронизване, порязване.

Разпознаване на физическото насилие.

Физически индикатори:
Следните физически белези могат да ни насочат към подозрения за физическо насилие:

- Натъртени места с формата на пръсти върху тялото, ръцете и краката, които могат да бъдат индикация за това, че детето е било силно стискано.
- Натъртвания, които имат форма на ръка или друг предмет, с който детето може да е било удряно.
- Натъртвания по бузите, особено при бебетата, понякога съпроводени от нарушения на дермата, което може да е индикация, че детето е било стискано за лицето докато е било хранено насила или в опити да бъде спиран плачът му.
- Натъртвания, причинени по различно време, напр. с различен цвят.
- Натъртвания по малко бебе, което още не може да ходи.
- Малки кръгли изгаряния, които може да са причинени от цигара.
- Малки кръгли дълбоки и повече оформени като попова

Случайните изгаряния от цигара са по-малко дълбоки и повече оформени като попова

лъжлика. Множество изгаряния от цигара.

- Насинени очи, особено когато обясненията са незадоволителни, например за падане върху равна повърхност.
- Изгаряния на необичайни места, или с добре очертана форма. Случайните изгаряния обикновено са с неправилна форма. Понякога е възможно в изгореното място да се види формата на горещия източник, например с реотан на електрическа печка.
- Следи от ухапване. Те могат да бъдат причинени от друго дете, но лекарите обикновено могат да направя разлика между ухапване от дете и ухапване от възрастен.
- Вътрешните травми могат да предизвикат болка, треска, повръщане, безпокойство и затруднения при дишането.
- Счупванията на кости могат да доведат до неправилно седене или стоене на детето, до неспособност да с придвижва лесно, държане на крайниците в необичайно положение и общ вид, показващ, че детето изпитва болка.
- Травмите по главата могат да предизвикат сънливост, вялост, припадъци, повръщане, изпадане в безсъзнание и кома. Детето може да бъде мълчливо, бледо или посиняло, и да има нездрав общ вид. Очите на детето може да блуждаят. Разтърсването на малкото дете може да причини тежки увреждания на мозъчния обвивка, водещи до кръвоизливи, които могат да причинят мозъчни увреждания за трайност.
- Неправдоподобни или объркани обяснения за травмите.
- Нелекувани травми.

Поведенчески индикатори:

- ✓ дещата се обезпокояват от контакт с възрастен;
- ✓ разстройват се, когато плаче друго дете;
- ✓ крайности в поведението - агресивност или пасивност;
- ✓ страх да се прибере въщи;
- ✓ лежат притихнали, изучавайки обкръжението;
- ✓ празно или студено вторачване;
- ✓ отговарят едностранно на въпроси;
- ✓ прекадена отстъпчивост и оставяне без протест да се прави каквото и да било с него;
- ✓ детето играе агресивно като често нанася връстниците си;
- ✓ имат лоша представа за себе си - смятат, че са заслужили насилието, понеже те самите са лошите.

Към съмнения за физическо малтретиране могат да насочат и някои факти, свързани с търсенето на медицинска помощ във връзка с травма на детето, като:

- ✓ необяснимо отлагане на търсенето на медицинска помощ;
 - ✓ противоречия в съобщаваната история на нараняването;
 - ✓ история, несъвместима с физическите находки;
 - ✓ родители прехвърля отговорността за увреждането върху друго лице;
 - ✓ родителят обяснява, че детето само се е наранило;
 - ✓ многократни посещения на детето в различни медицински служби, поради наранявания;
 - ✓ детето обвинява родителите за нараняванията.
- Тези факти могат да бъдат забелязани най-често от личния лекар или други медицински лица, от които е потърсена помощ.

Психическо насилие

Психическото насилие включва всякви действия, които могат да имат вредно въздействие върху психичното здраве и развитието на детето, каквито са подценяване, подигравателно отношение, заплаха, дискриминация, отхвърляне или други форми на отрицателно отношение. Психическо насилие може да бъде и неспособността на родителя, настойника и попечителя или на лицето, което полага грижи за детето, да осигури подходяща подкрепяща среда.

Често като синоними на психическо насилие се използват термините емоционално насилие или емоционално малтретиране.

Психическото насилие може да включва:

- Вербално насилие – обиди, негативни сравнения, грубо отношение.
- Отхвърляне и безразлично отношение.
- Липса на топлина и физически контакт, например прегръдка.
- Непрекъснато критикуване.
- Да се казва на детето, повтарящо се или непрекъснато, че то не е желано, не е обичано, не е искано и че не го приемат такава, каквото е.
- Да се разказва на други хора за грешките на детето, за негови провали, несправия.
- Държането и отношението към детето да е като към по-малко важно, неструващо, малоценно в сравнение с другите деца в семейството.
- Игнорирането на детето, незабеляването му, да не се говори/разговаря с него, да се говори пред него и за него все едно, че то в момента го няма.
- Отричането на постиженията на детето.
- Непрекъснато подиграване и обвиняване на детето, например то да бъде държано отговорно и да бъде обвинявано за поведението или действията, за случващото се на други деца или на възрастен.
- Спласване на детето/заплашването му.
- Осмиване, иронизиране и непрекъснато подиграване с детето.

Психическото насилие е едно от най-трудно доказуемите. Поради тази причина може да се приеме, че психическо насилие се случва, когато детето е подложено на непрекъснати атаки и емоционално нараняване от страна на възрастните, т.е. не става въпрос за изолиран инцидент. То причинява дълготрайно увреждане на емоционалното развитие на детето.

Индикатори, които могат да насочат към възможно психическо насилие:

- Детето може да стане затворено и изолирано, да не желае да контактува с връстниците си и да е резервирано към възрастните.
- Агресивно поведение и/или поведение, насочено към привличане на вниманието, например упорито непослушание, преднамерено цапане или подмъкране, агресивност към другите деца.
- Нарушаване на модела на хранене и сън.
- Избухвания и изблици, които са необичайни за възрастта и нивото на развитие на детето.
- Изоставане на развитието, при което детето желае да се държи или да бъде третирано като по-малко дете, например подмъкране в леглото.
- Бягане или криене.
- Неучастие в заниманията в детската градина или в училище, загуба на доверие и ниска самооценка.
- Самозанемаряване, например постоянно обличане на едни и същи дрехи, отказ да среща косата си.
- Психосоматични болести.
- Неотделяне от възрастен, различен от родителите на детето, резервираност

и страх от родителите или лицата, които полагат грижи.

- Детето не се развива пълноценно, например забавено физическо развитие, тегло и ръст под норма, нездрав общ вид.
- Злоупотреба с алкохол и медикаменти.
- Бягане от училище.
- Самонараняване.

Сексуално насилие

Сексуалното малтретиране на деца включва всяко едно сексуално поведение или действие, посредством което възрастният използва детето за свое собствено сексуално задоволяване. Детето може принудено или насила въвлечено в сексуални действия, като то може да е твърде незряло, за да разбере напълно естеството на тези дейности, в които участва. Детето може да бъде подкупено или заплашено, разказва, да не разкрива насилието.

Сексуалното малтретиране може да включва:

- Сексуални полови отношения (сексуален акт), включително вагинално или орално проникване. Изнасилване.
- Мастурбиране на детето или на възрастния посредством детето.
- Орален секс върху детето или чрез детето.
- Докосване, галене или целуване на детето със сексуален характер и с цел сексуално задоволяване.
- Детска порнография, включваща въвлечането на децата в сексуални действия с други възрастни, с друго, може и с животни или други обекти, като тези действия се записват на видео, филмова лента или на фотографска техника с цел или възможност за тяхното продажване или разпространяване по друг начин.
- Детска проституция, която въвлеча детето в сексуални действия с голям брой партньори, които плащат.
- Показване на детето на порнографски материали с цел сексуалната стимулация на детето.
- Въвлечане на дете в сексуални действия с други възрастни или деца с цел сексуалното задоволяване на възрастен човек.
- Неприлично/цинично излагане, показване на детето (може да бъде инцидентно, непостоянно).

Разпознаване на сексуалното малтретиране

- Възпадения, зачервявания, охлузвания и порязвания около гениталиите или ануса.
- Болка или дразнене около вагината или пениса, или ануса.
- Неудобство или трудност при вървене или седене.
- Течене или кървене от вагината или пениса.
- Болка по време на уриниране.
- Нежелание за пресобличане (в часовете по физкультура) или ходи с едни и същи дрехи дълго време.
- Натрапливост за замърсеност, отбягване на банята, или обратно – непрекъснато миеене или къпане.
- Сексуални познания и/или поведение, които изглеждат необичайни за възрастта и степента на зрялост на детето.
- Сексуални игри с други деца, които показват прекалено задълбочени познания.
- Бягство, тревога, отчаяние.

- Страх от определени възрастни, избягване на другите деца.
- Разпитване на сексуални сцени чрез игра или рисунки.
- Инфантно поведение, например смучене на пръсти, подмокряне на леглото, страх от тъмнината.
- Гняв, враждебност, агресия към възрастните и другите деца.
- Влошаване на поведението и успеваемостта в детската градина или училището.
- Смущения в съня и храненето.
- Изричане на лъжи.
- Необясними или психосоматични болести.
- Честа мастурбация.
- Поведение, характеризиращо се с избухвания; поведение, насочено към привличане на вниманието; развита фантазия, истерични изблици, избухвания в плач.
- Разкриване на някой възрастен на частично или неубедително описание на малтретирането, което може впоследствие да бъде отгледено.
- Промискуитет (многобройни безразборни полови контакти), бременност, предавани по полов път болести.

Пренебрегване

Пренебрегване е неуспехът на родителя, настойника и попечителя или на лицето, което полага грижи за детето, да осигури развитието на детето в една от следните области: здраве, образование, емоционално развитие, изхранване, осигуряване на дом и безопасност, когато е в състояние да го направи.

Като синоними често се използват „неглижиране“ или „занемаряване“. Пренебрегване се появява, когато родителите, настойника или попечителя или лицето, което полага грижи за детето не могат да задоволят и посрещнат базисните потребности на детето, като например осигуряване на подходяща храна, подслон, топлина, хигиена и медицински грижи. Детето може, също така, да бъде неглижирано чрез липсата на адекватно наблюдение, внимание и контрол.

Разпознаване на пренебрегването:

Физически индикатори

- Незадоволително физическо развитие, тегло и ръст под нормата за възрастта на детето.
- Детето може да изглежда слабо и да има нездрав общ вид.
- Детето може да е апатично, бледо и със загуснат вид.
- Ниска хигиена, например мръсни, вмирисани дрехи, некълано тяло и коса, силни обриви.
- Липса на интерес, трудности при стимулирането.
- Чести детски болести, например настинки, кашлици, диария.
- Болести и травми, за които не са положени грижи, например нелекувани инфекции.
- Неподходящо облекло.
- Детето е гладно, пресяжда, когато получи храна.
- Умора.

Поведенчески индикатори:

- Неглижираните деца още към 2-годишна възраст са апатични към комуникации.
- Лесно се фрустрират.

- Във възрастта към 3-4 години се очертава ниска самооценка и ниско самочувствие.

- Не реагира адекватно на общуването на възрастните или търси безразборно внимание от възрастните.

- Внезапно и забележимо подобрение във всички аспекти на поведението и вида на детето, при промяна на грижите за него.

Изключително рядко се срещат случаи на деца, пострадали само от един вид насилие. Например, децата, които са физически и/или сексуално малтретирани, обикновено страдат и от емоционално малтретиране като загуба на доверие във възрастните и ниска степен на самочувствие и вяра в себе си.

За информирани и превенция на насилието в класната стая и кабинетите в детската градина и училището следва да се:

- ✓ поставят информационни и интерактивни материали и табла, които да съдържат знания за видовете насилие и последиците за децата;

- ✓ създадат ясни правила за поведение, ред и позитивна комуникация.

Законодателство

Правото на детето на закрила срещу насилие е дефинирано в чл. 11 на Закона за закрила на детето и чл. 19, т. 1 от Конвенцията на ООН за правата на детето.

В Закона за закрила на детето е регламентирано и задължението на всеки, на когото стане известно, че дете се нуждае от закрила, да сигнализира органите за закрила на детето.¹⁰

Къде може да се подаде сигнал?

Конкретните мерки по закрилата на децата, включително и от насилие, се осъществяват от дирекция „Социално подпомагане“ към АСП, в който има Отдел за закрила на детето, в който работят социални работници. Това са службите, които работят на терен с децата и техните родители. Сигналят за дете в риск се поема от служителите по местоживее на детето, а при липса на информация за компетентна дирекция, може да се потърси съдействието и на дирекция „Социално подпомагане“ по адрес на детската градина или училището, в което учат. Броят на дирекциите „Социално подпомагане“ са 147 на брой. Информация за всяка една от тях – ръководител, адрес, телефон за връзка, може да бъде намерена на официалната електронна страница на Агенцията за социално подпомагане, чийто териториални структури са www.asp.government.bg.

Сигнал може да бъде подаден и в Районно управление на МВР или на Националната телефонна линия за деца 116111, който се поддържа и мониторира от Държавната агенция за закрила на детето или на стационарните телефони, в присемна, по електронна поща на Агенцията. Информация за координати за връзка могат да бъдат намерени на официалната електронна страница www.asp.government.bg.

¹⁰ Из Закона за закрила на детето „Чл. 7. (1) (Поп. - ДВ, бр. 36 от 2003 г.) Лице, на което стане известно, че дете се нуждае от закрила е длъжно незабавно да уведоми дирекция „Социално подпомагане“. Държавната агенция за закрила на детето или Министерството на вътрешните работи.

(2) Същото задължение има и всяко лице, на което това е станало известно във връзка с упражняването от него професия или дейност, дори и ако то е обвързано с професионална тайна.“

При подаване на сигнал в Държавната агенция за защита на детето, той своевременно се подава за пряка работа с детето и семейството към Дирекцията „Социално подпомагане“ и социалните им работници в Отдел „Закрила на детето“ по местоживее (към Агенцията за социално подпомагане/АСП).

Кой може да подаде сигнал?

Сигналът може да бъде подаден от самото дете, родителите, физически лица, юридически лица, както писмено, така и устно. По принцип анонимни сигнали не се разглеждат, но това не важи за случаите, отнасящи се за насилие над дете.

Отговорности на сътрудничеството с родителите – задължения и установяване на равновесие в отношенията след случая на насилие

Родителите следва да бъдат привлечени като активни партньори за преодоляване на последиците от преживяно насилие от детето им. Училището/детската градина е необходимо да поддържат непрекъснат контакт с тях, да обменят информация за положението на детето, да предложат адекватна подкрепа чрез оказване на психологическа и/или друг вид подкрепа.

Препоръчителен вариант е провеждането на родителска среща с двамата родители на детето, на която открито да се дискутира случая и мерките, които е необходимо да се предприемат за предотвратяване на други случаи на насилие. В този случай следва да се направи възможно за запазване на самоличността на извършителя и пострадащото дете, да не се стигматизира дадено дете като „лошо“, да се избегне повторната виктимизация на детето-жертва. Съпътстващи форми са провеждането на анкетно допитване и/или на кампании с участието и на родителите и всички заинтересовани страни и партньори на общността на образователната институция с активно участие на децата. Това не е препоръчително в случаите на сексуално насилие (блудство) или друг вид специфично насилие, чието обсъждане може да засегне честта и достойнството на детето.

Въвеждането и спазването на конкретни ред и правила на етично обхуване в общността деца-родители-служители е важен гарант за превенция на инцидентите и ситуацията с насилие в образователните институции. Лидерството в този процес е на учителската общност, която следва да бъде пример за морал и положително взаимодействие между страните.

- Създава предпоставки за прилагане на правните норми при управление на силите за реагиране.

2. ОБХВАТ НА ПЛАНА

Планът създава организация за оповестяване, информирание и управление на хора за предотвратяване и овладяване на последствията при осъществен терористичен акт.

3. ОТГОВОРНОСТИ

Отговорностите на органите по противодействието на терористична дейност произтичат от нормативни документи, уреждащи тяхната дейност, както и взаимодействието им помежду си.

Отговорности на Директорът на образователната институция

- организира и ръководи защитата при терористична дейност на територията на образователната институция.
- организира разработването и внос за приемане от педагогически съвет на план за действие при терористична дейност и предоставя данни за изготвянето на план.
- организира, координира и провежда превантивни мерки за недопускането, или намаляването на последствията от терористични действия.
- по искане на компетентните държавни органи въвежда и контролира изпълнението на ограничителни мерки спрямо гражданите, намиращи се на територията на образователната институция
- планира в проекта на бюджет на образователната институция финансови средства за осигуряване на дейностите по плана за противодействие на тероризма в образователната институция, както и резерв за неотложни и непредвидени разходи, свързани със защитата на намиращите се лица на територията на образователната институция при терористична дейност.
- координира спасителни дейности и неотложни аварийно-възстановителни работи за ликвидирани на последствие от терористична дейност, като създава Координационен съвет по сигурност, който обезпечава работата по предприетите действия
- извършва обмен на информация с оперативния дежурен на областна дирекция на МВР.
- организира и координира временното извеждане и предоставя неотложна помощ на пострадали.
- на основание Закона за автомобилните превози, отправя искане към превозвачите за предоставяне на транспортни средства при извършване на спасителни дейности и при евакуация и разседоточаване на хора и материални ценности.
- Отговорности на Координационен съвет по сигурност:
 - Разработва и усъвява План за противодействие на тероризма в образователната институция;
 - Координира и ръководи действията по информирание на общинските и областните структури на министерства и ведомства, имащи отношение по изпълнението на плана;
 - Оказва съдействие на екипите, участващи в предотвратяване, ликвидирание на последствията от терористични действия и залавяне на извършителите;
 - Провежда мероприятия за усъвяване и поддържане на разработения План за противодействие на тероризма, включващи:

= Актуализиране на плана в съответствие с настъпилите промени;
= Препоръчва поведение и действия, при възникване на кризи вследствие на терористичен акт, чрез разпространение на листовки, дигплянки и използване възможностите на средства на за масова информация;

Отговорности на Директорът на образователната институция:

- Сформира Щаб (Координационен съвет) по безопасност, аварии и кризи
- Извършва информационно-аналитична и прогностична оценка за очаквани терористични действия;
- Оповестява при бедствия, вследствие на извършен терористичен акт;
- Изолира зоната на кризата посредством силите за сигурност и изграждане на КПП за недопускане навлизането на хора и автомобили, нямащи отношение към аварийно-спасителните и други действия, както и извършване на регистрацията в единната информационна система на лицата, извеждани от зоната;
- Осигурява спазването на въведените режимни мерки в зоната на кризата;
- Усилва охраната на рисковите обекти и места от критичната инфраструктура на образователната институция;
- Добива и предава информация за разрушенията и по възможност за броя на пострадали и застрашените в зоната на кризата;
- Оказва съдействие на териториалните органи на изпълнителната власт при временно извеждане, или евакуация на деца, ученици, служители и граждани от застрашени райони и изгражда информационна система за издиране на пострадали.
- Отговорности на Координационния съвет (Щаб) в едно със службите за безопасност:**
 - Определене характера на пораженията и организиране на тяхната локализация;
 - Спиране на електричеството и евентуални течове на отровни вещества и газ от газопроводната мрежа;
 - Гасене на възникнали пожари;
 - Провежда операции по издиране, спасяване и извеждане от поразения район до временния пункт за оказване на първа медицинска помощ;
 - Провежда мероприятия за извършване на неотложни аварийно-възстановителни работи;
 - Подпомага оторизираните органи при радиационна, химическа и биологична защита при инциденти и аварии свързани с опасни вещества и материали и дейности по сигнал за откриване на неизвестни по състав и произход материали.
 - Изнасяне на материални ценности с особено значение за образователната институция;
- Отговорности на Медицински екип към образователната институция и Филиал за спешна медицинска помощ:**
 - Подготвя системата на здравеопазване за действие при криза вследствие на терористична дейност;
 - Поддържа системата за оповестяване на Министерството на здравеопазването и всички структури в областта и общината работещи при криза, вследствие на терористична дейност;
 - Прогнозира и оценява общата и медицинска обстановка, възникващи в резултат на терористична дейност;
 - Създава организация за медицинското осигуряване на населението на територията на образователната институция, вследствие на терористична дейност;
 - извършване на медицинска сортировка;
 - извършване на медицинска евакуация;

- оказване на квалифицирана и специализирана медицинска помощ на пострададалите;
 - лечение на пострададалите;
 - извършване на хигиенно-противоепидемични мероприятия сред намиращите се на територията на образователната институция хора и засегнатите обекти.
- 4. ВЪЗМОЖНИ СЦЕНАРИИ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ТЕРОРИСТИЧНИ АКТОВЕ**
- 4.1 Анонимни телефонни обаждания**
- Най-често се срещат „анонимните заплахи“ по телефона. Обикновено се обаждат за заложено взривно устройство в сградата. При получаване на сигнал по телефона:
- Запазете спокойствие, не влизайте в пререкание с обажданията се. Не го обиждайте, не го заплашвайте, не му говорете от позиция на силата.
 - Приемете заплахата и уведовете за това МВР на телефон 112.

Кажете на учителите за получената заплаха, но без да се всява паника. Децата и персоналят трябва да се организират да напуснат сградата без излишен хаос и безредице. При паника и хаос хората се втурват, при което някои деца могат да паднат и да бъдат прегазени.

- Докато приемате заплахата по телефона се постарайте да определите дали гласът е мъжки, женски или детски. Има ли диалектни особености или дефекти на говора.
- Опитайте се да доловите има ли странични шумове – клаксони, гласове на разговарящи хора, птички, работещ телевизор, радио и др.
- Ако обажданият се е казал нещо, като например кога ще избухне бомбата, какви са условията на терориста, защо го прави, какво може да го накара да нея взривява или има ли някакви условия, според всичко това опитайте да анализирате дали терористът познава мястото на поставяне на бомбата.

4.2 Други форми и начини за отправяне на анонимни закани за терористични нападения:

- Написани на ръка текстове със закани и „терористични послания“;
- Листове със залепени на тях изрезки от букви от списания или вестници, с които се отправя посланието – закана за терористично действие;
- Рисунки или приспособени изрезки от публикации в списания, вестници или снимки;
- Видеозаписи и аудиозаписи;
- CD или DVD.

При получаване на анонимни закани за терор, чрез горните способности е необходимо да се спазва следното:

- След като сте се запознали с текста на посланието, не изхвърляйте глик или текста със заканите за терористично посегателство.
- Съхранете ги в автентичния им вид и ограничете вероятността върху тях да попаднат или да се повредят от вода, дъжд, мастило, течности, химикали.
- Не ги предоставяйте на други лица, освен на служителите на специалната служба – ДОТИ.

- Ограничете до минимум лицата, които ги докосват.
- След като сте чули аудио или видеозаписа със закани за терор не ги пускайте отново за да не ги повредите, а незабавно уведовете полицейските органи на тел.112.

4.3 Правила на поведение при похищение от въоръжени лица:

- Изпълнявайте разпорежданията на похитителите.
- Не влизайте в словесен спор с похитителите.
- Не се заканвайте, не ги предизвиквайте и не ги обиждайте.
- Не ги гледайте в очите, не се взирайте в очите сякаш искате да ги запомните или ако са с маски, не ги гледайте така, че да допуснат, че сте ги разпознали.
- Стремете се да не предизвиквате агресивно поведение на нападателите или похитителите.
- Не провеждайте разговори или психологически беседи, дори ако сте професионален психолог, защото за похитителите вие сте само жертва, която използват за постигане на целите.
- Не нападайте похитителите, дори да сте в отлична спортна и физическа кондиция, тъй като може да предизвикате човешки жертви и да провалите планираната и провеждаща се антитерористична операция.
- По-приемливо поведение е да създавате впечатление, че сте склонен да сътрудничите, за да затвърдите впечатлението, че не сте потенциална заплаха за тях. Ако терористът ви възприема като заплаха, може да концентрирате агресията върху себе си и да се превърнете в първата жертва.

4.4 Начин на действие при намиране на пакети с неясно съдържание

Самоделните взривни устройства могат да са замаскирани в чанти, куфари, багажи, пакети, колетни пратки и др. и да се поставят в коли, автобуси, кофи за боклук и др. При откриване на такива устройства:

- Не ги премествайте.
- Не правете опити да ги разглобявате, наклонявате или подхвърляте, защото с някои от тези действия можете да предизвикате началната първична детонация.

4.5 Задействане на взривно устройство в обекти от критичната инфраструктура/страдите и районите с масово пребиваване на хора/за предизвикване на аварии, или бедствени ситуации с политическа, или друга цел, или предизвикване на хаос, безредици и кризи в обществено-политическия живот.

Възможно е след възривяване на даден обект от територията на образователната институция да последва вторично огнище на криза - замърсяване с токсични вещества, голям пожар, както и заразяване или отравяне.

б) прави снимка на екрана/screenshot, като при възможност се прави снимка и с телефон, камера или др.

в) снимката не се споделя и разпространява без съгласуване с компетентните органи,

3.3. При получаване на съобщение в социални мрежи незабавно се прави снимка на екрана/screenshot или снимка с друг телефон, предвид възможността за изтриване/коригиране на подобни съобщения.

3.4. При получаване на заплахата по електронен път:

а) не се отговаря на съобщението;

б) не се отварят линкове или прикачени файлове към имейла или съобщението;

в) не се правят опити за препращане, копиране или други действия с полученото съобщение без съгласуване с компетентните органи.

3.5. В случай че заплахата е получена писмено чрез писмо на хартиен носител, служителът отворил плика запазва писмото, като го оставя на място и не докосва повече листа и плика. Запазването на оригиналния вид на кореспонденцията е необходимо за последващи действия за разкриване на извършителя.

1. Служителят, приел обаждането или получил съобщението, незабавно информира ръководителя на обекта или изрично определен от него ръководен служител.

2. Незабавно се уведомява Единният европейски номер за спешни повиквания 112, като се посочват местоположението и вида на обекта, времето на получаване на заплахата, както и типа на медиата, използвана за подаване на заплахата (социална мрежа, чат приложение като Viber, Telegram, WhatsApp и др.), профилът на изпращащия заплахата, времето на получаване и целият текст на съобщението.

3. Дискретно, с цел да не се създава паника за получената заплаха, се уведомяват служителите от обекта, като:

а) служителите, предварително определени за участие в оглед на обекта, се събират на определеното за това място, съгласно плана за сигурност на обекта;

б) останалите служители продължават да изпълняват задълженията си без да се прекъсва работният/учебният процес, като извършват бърз оглед на помещениата и площите, в които се намират, за наличие на предмети, пакети или багажи със съмнение за ВУ;

в) при установяване на съмнителни предмети незабавно се извеждат намиращите се в близост до тях хора и се уведомява ръководителят на обекта или определеният от него ръководен служител;

г) охраната на обекта или служителите от обекта осигуряват безопасен периметър около съмнителния предмет до пристигане на полицейските служители на място.

4. Предмети, пакети или багажи със съмнение за ВУ:

а) вещи (предмет, пакет, чанта, раница, куфар и други), на които не може незабавно да бъде установен собственикът;

ПРОЦЕДУРА

за поведение и действие при заплаха от използване на взривно устройство в обект за обществено ползване е масово пребиваване на хора

1. Всяка заплаха за използване на взривно устройство (ВУ) се приема за истинска.

2. Действието се осъществява съгласно предварително изготвен и утвърден от ръководителя на обекта план за сигурност, съгласно чл. 3 от Наредба № 8 і 21 з-1225/27.09.2017 г. за видовете обекти по чл. 23, ал. 1 от Закона за противодействие на тероризма, чийто собственици и ползватели разработват и прилагат мерки за противодействие на тероризма, минималните изисквания към тези мерки и реда за упражняване на контрол.

3. Източници на получаване на заплахата:

3.1. В случай че заплахата се получава от служител на обекта по телефон, служителът, приел обаждането:

а) в никакъв случай не подценява заплахата, а я приема като истинска;

б) провежда максимално подробен разговор с подаващия сигнала, с цел да се добие конкретна информация кога, къде, какво ще се случи и евентуално кой ще извърши действието, както и друга релевантна информация, като по възможност се прави запис на разговора и линията се оставя отворена;

в) придобитата в хода на разговора информация се попълва във формуляр, съгласно приложението.

3.2. В случай че заплахата се получава чрез електронна поща съобщението се запазва, като получател:

а) записва или в отделен текстови файл запазва следните данни:

- имейл адрес на подателя;

- текста на съобщението;

- имейл адрес на получателя;

- време (час и часова зона), в което е получено съобщението;

- адреси на други получатели, ако са налични.

15. Охранителите, портнерите или служителите от обекта, осъществяващи извешдането от страдата, отварят всички крила на входно/гоходните врати на обекта и подпомагат извешдането на хората, като ги призовават към запазване на спокойствие.

16. Трудноподвижни и неподвижни хора в лечебни и здравни заведения, центрове за психично болни и заведения за социални грижи, се преместват в помещения и площи, които са максимално отдалечени от местонахождението на предмета, пакета или багажа със съмнение за ВУ.

17. При извешдане от обекта учениците, студентите, служителите и посетителите вземат със себе си личния си багаж, като оставят вратите и прозорците на помещението отворени.

18. След напускане на страдата на обекта учениците, студентите, служителите и посетителите се извешдат на предварително определените в плана за сигурност на обекта сборни пунктове. Осъществява се проверка на хората с цел установяване на такива, които не са напуснали страдата и на личния багаж на напусналите.

19. Полицейските служители действат съгласно процедурата на МВР за незабавно реагиране при получаване на злоумишлено съобщение.

20. За наличието на предмети, пакети или багажи със съмнение за ВУ, установени в обекта, се изготвя двустранен протокол между органите на полицията и ръководителя на обекта или определения от него ръководен служител.

21. Обектът и подстъпите към него се охраняват до пристигане на специализираните екипи за търсене и неутрализиране на ВУ.

22. Настоящата процедура не се прилага.

23. а) когато заплахата е за обект, който се охранява от компетентен държавен орган и са приложени съответните мерки за сигурност;

24. б) след оценка от компетентните държавни органи на естеството и източника на заплахата и след разпореждане от главния секретар на МВР или ръководителя на службата за сигурност, отговаряща за сигурността на обекта.

б) през опаковката на предмета се забелязват електронни и/или електро-механични превключватели, дисплеи, светлинни индикатори, проводници и/или други демаскиращи признаци на ВУ.

5. При пристигане на полицейски служители на място, ръководителят на обекта, а в негово отсъствие изрично определеният от него ръководен служител, ги посреща и информира за получения сигнал, както и за предприетите до момента действия, и изпълнява техните разпореждания.

6. Спира се достъпът на външни лица до страдата на обекта, като се допуска контролирано извешдане (проверка на хора и багажи).

7. Групата от служители на обекта, определени за оглед, съвместно с пристигналите на място полицейски служители, провеждат оглед на площи и достъпни за външни лица помещения в обекта,

8. При отсъствие на изоставени съмнителни предмети, пакети, багажи и/или други възможни компоненти на ВУ:

а) се изготвя двустранен констативен протокол между органите на полицията и ръководителя на обекта, а в негово отсъствие с определения от него ръководен служител, за резултатите от извършения оглед;

б) не се предприемат мерки по извешдане на хора от страдата.

9. В случаите, когато ръководителят на обекта откаже да изпълни разпорежданията на полицейския орган, служителите на МВР дават становище в двустранния констативен протокол относно безопасността за продължаване на дейностите в обекта.

10. В случай че ръководителят на обекта откаже извършването на проверка за наличие на ВУ и/или откаже извешдането на хората от обекта, на същия се съставя акт за неизпълнение на полицейско разпореждане по смисъла на чл. 257 от Закона за Министерството на вътрешните работи,

11. При откриване на съмнителен предмет, пакет или багаж при огледа, същият не се доближава или докосва.

12. По линия на оперативните дежурни в Министерството на вътрешните работи (МВР) се изисква намесата на специализирани екипи за търсене и неутрализиране на ВУ.

13. Полицейските служители ограничават достъпа до предмета, пакета или багажа, като застават на безопасно разстояние или зад масивна преграда, с възможност за визуален контрол върху предмета и подстъпите към него.

14. Органите на полицията дават указания на ръководителя на обекта или на определения от него ръководен служител за безопасно извешдане на деца, ученици, студенти, служители и посетители от обекта (да не се преминава в близост до предмета, като се използват резервни евакуационни пътища).

Приложение към
т. 3.1., буква „в“

ВСЯКА АНОНИМНА ЗАПЛАХА ЗА ИЗПОЛЗВАНЕ НА ВЗРИВНО УСТРОЙСТВО СЕ ПРИЕМА ЗА ИСТИНСКА!

ПРЕДПРИЕМАНИ ДЕЙСТВИЯ ПРИ ПОЛУЧАВАНЕ НА СИГНАЛА:

- Стремете се да проведете максимално дълъг разговор с подаващия анонимен сигнал, като му задавате въпроси съгласно формуляра. Запазете спокойствие! Вие само получавате сигнала! По никакъв начин не сте застрашени!
- По възможност правете запис на разговора.
- В хода на разговора се стремете да попълвате формуляра с цел да се добие конкретна информация кога, къде, какво ще се взриви и евентуално кой ще извърши действието.
- След приключване на разговора незабавно уведовете ръководителя на обекта, а в негово отсъствие определенния ръководен служител, и Единния европейски номер за спешни повиквания 112.

ФОРМУЛЯР

**ЗА ПОПЪЛВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯТА ОТ
ЗЛОУМИШЛЕНО ТЕЛЕФОННО ОБАЖДАНЕ**

Дата:..... Час:.....

Лице, което получава сигнала:.....

**СЪОБЩЕНИЕ: Запишете точните думи
КЪДЕ Е БОМБАТА?**

(Да се установи дали отправящият заплахата е запознат със сградата чрез

описанието на мястото на разположение на бомбата?)

КОГА ЩЕ ЕКСПЛОДИРА БОМБАТА? _____ ДАТА
ВРЕМЕ _____ ЧАС

ДРУГИ _____

КАК ИЗГЛЕЖДА ВЗРИВНОТО УСТРОЙСТВО? _____ КУФАР
КАКВАТА ЗА ПЪТУВАНЕ _____

КУТИЯ

ДРУГО

ЗАЩО ПРАВИТЕ ТОВА?

КОЙ СТЕ ВИЕ?

ИМЕ:

ОРГАНИЗАЦИЯ

КЪДЕ СТЕ В МОМЕНТА?

ОСНОВНИ ПОДРОБНОСТИ: (Заградете верния отговор)

НАЧИН НА ОБАЖДАНЕ ЧРЕЗ ТЕЛЕФОН:

НОМЕР НА ТЕЛЕФОНА (АКО МОЖЕ ДА СЕ ИДЕНТИФИЦИРА)

ПЛАТЕН

ЧАСТЕН

ВЪТРЕШЕН

МОВИЛЕН

БРОИ ПОЗВЪНЯВАНИЯ НА ОБАЖДАНЕ СЕ? САМОЛИЧНОСТ НА ОБАЖДАНЕ СЕ: Пол:

Възраст:

ГЛАСОВИ ХАРАКТЕРИСТИКИ		ГОВОР		ФОНОВ ШУМ	
- силно	- меко	- бързо	- бавно	- тих	- смесен
- повишено	- дълбоко	- далечно	- деформирано	- влаков	- музикален
- дрезаво	- любезно	- заекващо	- носово	- гласов	- кухненски
- нетрезво	- друго	- сято	- друго	- самолетен	- ЖИВОТИНСКИ
АКЦЕНТ	- чужд	МАНИЕР	- ядосано	- офисно-	- машинен
- местен		- спокойно	- нелогично	- заводско-	- машинен
ДИАЛЕКТ	- трънски	- логично	- неразбираемо	- трафиков	- парти
- северняшки	- шопски	- разбираемо	- емоционално	- друг	
- македонски	- мек	- обмислено	- смешно		
- твърд	- черноморски	- добродетелно	- точно		
- тракийски		- разселено			

НАЧИН НА ГОВОРЕНЕ: Отлично Добре Задоволително Лошо

акт, но и самостоятелното му използване не е рядкост, защото по сравнително безопасен начин - чрез телефонни заплахи, разпространяване на слушове, листовки, прокламации и ултиматуми се създава обстановка на несигурност и неверие в държавните структури.

5. НИВА НА ТЕРОРИСТИЧНА ЗАПЛАХА

Нивото на терористична заплаха за конкретен обект, личност, за част, или за цялата страна се определя от Националния контра-терористичен център (НКТЦ). Нивото на заплаха се сменя от ДАНС по предложение на НКТЦ.

- Нивата са:
- Ниско ниво (ниво на предпазливост), наричано трето ниво.
- Високо ниво (повишено ниво), наричано второ ниво.
- Много високо ниво (критично), наричано първо ниво.

6. СТЕПЕНИ НА ГОТОВНОСТ ЗА РЕАГИРАНЕ

При обявяване на конкретно ниво на заплаха и степен на готовност Директорът и/или член на Координационния съвет информират кмета на община.

Степените на готовност за реагиране при терористична заплаха са:

- Постоянна готовност - „Зелена“ степен.
 - Предупреждение - „Жълта“ степен.
 - Повишена готовност - „Оранжева“ степен
 - Реагиране - „Червена“ степен.
- При различните степени се прилагат общи и специфични за отделните субекти мерки за сигурност и съответни действия за реагиране.

Общите мерки които предприема Директорът са:

„Зелена“ степен

- организира разработването и внася за утвърждаване от Координационния съвет на образователната институция, план за противодействие на тероризма и предоставя данни за изготвяне на областния или общинския план.
- във взаимодействие с органите на МВР, ПБЗН и ДАНС организира, координира и провежда превантивни мерки за недопускането или намаляването на последиците от терористичен акт на територията на образователната институция.
- планира в проекта на бюджета, финансови средства за осигуряване на дейностите по плана за противодействие на тероризма, както и резерв за неотложни и непредвидени разходи, свързани със защита на пребиваващите на територията на образователната институция.
- „Жълта степен“
- поддържа в актуално състояние на плана за противодействие на тероризма
- провежда мероприятия за засилване охраната и бдителността на служителите от администрацията по отношение на заплахата;
- във взаимодействие с МВР и ДАНС прави преглед на разчетите за усилване на охраната на конкретни области и обекти;
- прави заседание на Щаба за изпълнение на план за защита при бедствия за оценка на ситуацията и предприема допълнителни мерки за сигурност;
- проверява комуникационната система за оповестяване и обмен на информация при извънредни ситуации

4.6 Шантаж: на територията на образователната институция

Един от най-често използваните методи от терористите, поради големите възможности на средствата масова информация, които до голяма степен засилват ефективността на този метод. Шантажът е неизменно допълнение към всеки

изпълняващи задачи по овладяване на ситуацията и представители на кмета на общината. Ръководството на ВОЩ се осъществява от Директор на образователната институция или на директора на МВР за общината.

Общата координация на дейността на териториалните структури при овладяване на последствията от терористичен акт се осъществява от областния управител.

За овладяване на последствията от терористичен акт се провежда съвместна операция на привлечените за участие сили на министерствата, ведомствата, общини, физически и юридически лица.

При обявяване на по-високи степени на готовност за реагиране кметът на общината със заповед, въвежда в действие Плана за противодействие на тероризма и организира изпълнението на планираните мерки.

8. Оповестяване, информирание и приваждане в по-високи степени на готовност

8.1. При заплахата от терористична дейност оповестяването на министерствата и ведомствата за преминаване в по-високи степени на готовност се осъществява от оперативния дежурен център на МВР (ОДЦ-МВР).

Оперативния дежурен по ОБСС получил разпореждане за ниво на заплахата/или преминаване в по-висока степен на готовност, докладва незабавно по установения ред в съответната администрация.

След изпълнение на оповестяването и информирането оперативните дежурни доклават Планът за приваждане в по-висока степен на готовност. Периодично, или при поискване от НКЦ доклават за хода на изпълнение на допълнителните мерки.

8.2. При осъществен терористичен акт информацията за извършен терористичен акт на територията на образователната институция ще се получи от ЕЕНСП 112, от териториалните структури на МВР, или от обект, в който е възникнал инцидента.

Оперативният дежурен по Общински съвет за сигурност оповестява Филиала за спешна медицинска помощ, Районна прокуратура, Гл.инспектор ЗН и Кмета на общината, а по негово указание и членовете на Щаба за изпълнение на общинския план за защита при бедствия.

Оповестените структури преминават незабавно в степен готовност „Червена“. Степента на готовност се сменя по разпореждане на Националния оперативен щаб.

9. УСВОЯВАНЕ НА ПЛАНА

9.1. Обучение

Ежегодно планиране и провеждане на обучение и подготовка за действие при терористичен акт/по различните възможни сценарии/.

9.2. Въвеждане в действие

Планът за противодействие на тероризма се въвежда в действие със заповед на Директорът на образователната институция.

Действията по изпълнение на плана се прекратяват със заповед на Кмета на Общината по предложение на Директор на образователната институция или началник отдел МВР.

ПРИЛОЖЕНИЯ:

1. Действия за оцеляване при актове на терористични групировки

- предприема и други мерки за сигурност по искане на компетентни държавни органи;
- по искане на МВР и ДАНС въвежда и контролира изпълнението на ограничителни мерки спрямо гражданите, намиращи се на територията на образователната институция.

„Оранжева степен“

- предприемат се мерки за усиление охраната и бдителността на служителите от администрацията на образователната институция по отношение на заплахата;

- поверява се готовността на комуникационните системи за оповестяване и обмен на информация;

- при необходимост провежда заседание на Щаба за оценка на ситуацията и предприема допълнителни мерки за сигурност;

- във взаимодружеството с МВР и ДАНС прави преглед на разчетите за усиление на охраната на конкретни области и обекти от територията на образователната институция;

- своевременно събира, обобщава, и анализира информация постъпила от ДАНС и МВР;

- предприема и други мерки за сигурност при необходимост.

„Червена степен“

- лично, или определен от кмета на община служител участва в дейността на временния оперативен щаб за координиране на действията на място;

- Кметът ръководи общинския щаб за защита при бедствия;

- ръководи мероприятията по защита на територията на образователната институция;

- организира и координира временно извеждане и предоставя неотложна помощ на пострадали лица;

- организира своевременно събиране на информация за медицински загуби и материални щети;

- по искане на компетентни държавни органи въвежда и контролира изпълнението на ограничителни мерки спрямо гражданите, намиращи се на територията на образователната институция, както и за осъществяване на други дейности;

- оказва съдействие на ръководителя на Временния оперативен щаб за информирание на гражданите за предприетите ограничителни мерки и мерки за поведение и действие в зависимост от обстановката;

- организира и координира предоставянето на възстановителна помощ на населението.

7. РЪКОВОДСТВО И УПРАВЛЕНИЕ

Общото ръководство на силите и средствата за противодействия на тероризма в Република България се осъществява от Министерски съвет на РБ, подпомаган от Съвета по сигурността.

Кметът на общината осъществява управление на силите и средствата, чрез Щаба за изпълнение на общинския план за защита при бедствия.

Директорът на образователната институция осъществява управление на сили и средства при кризи, ако няма назначен от Кмета на общината оторизиран екип.

Директорът сформира щаб и информира за кризата Кмета на града и оторизираните органи разглеждащи противодействия на тероризъм в Република България

За непосредствено управление на силите за реагиране в зоната на терористичния акт, със заповед на ръководителя на Националния оперативен щаб се създава Временен оперативен щаб (ВОЩ). В състава на ВОЩ се включват ръководителите на екипите,

2. Предполагаеми обекти и места за възможни терористични актове на територията на Образователната институция.
3. Списък на местата в висока концентрация на хора на територията на образователната институция капацитет 50 и повече човека.
4. Заповеди за определените лица за инструктаж и оповестяване
5. Протоколи от проведено учение

Планът е приет с решение Протокол №1 от заседание на педагогически съвет на Детска градина с. Крушари, проведено на 15.09.2022г.

Приложение №1

№	Дейност	Срок	Изпълнител
1.	Уведомяване на служителите и децата за заплаха или извършен терористичен акт	До 10 минути от началото	Директора
2.	Уведомяване на ОУ ПБЗН – Крушари на тел.112, оповестяване на структурните звена на МВР на територията на областта, оповестяване на силите за реагиране;	До 20 минути от началото	Директора
3.	Изключване на ел.захранването на ДГ	До 60 минути от началото	Помощен персонал
5.	Предприемане на мерки за защита	При необходимост	Директор учители
6.	Евакуиране на децата служителите – съгласно плана за евакуация		Директор Педагогически персонал
7.	Оказване на първа помощ на пострадалите	При въвеждане	Мед.лице
8.	Евакуация на ценности на ДГ	До 10 мин. От началото	домакин
9.	Изпълнение разпоредбата на ОУ ПБЗН	До 120 мин.	Директор

	От началото	
10. Организиране на взаимодействие с МВР и други органи на изпълнителната власт	До 120 мин. От началото	Началник на щаба
11. Осигуряване на реда и маршрутите за евакуация на пострадали	През периода	Ръководител на щаба

Приложение №2

Предполагаеми обекти са основните сгради, в които се осъществява дейността по групи- в с. Крушари, с. Коритен, с. Телериг и с. Лозенец.

Приложение №3

Висока концентрация на повече от 50 човека/ деца и служители/ има в сградата на групи- в с. Крушари.

Приложение №4

-инструктират за повишено внимание при получаване на пратки, пораждат съмнение за наличие на забравени вещества или предмети, или на пратки с неизвестни податели.
-запознават с начините за оповестяване, информирани и реагиране при извършен терористичен акт.

-провеждат симулативни тренировки и учения за противодействие на тероризма не по малко от веднъж на шест месеца, което се отразява в протокол.

За служител за връзка по сигурността на сградата на Детска градина с. Крушари се определя Минка Йорданова- ст.учител ДГ - 0897543374 и Ивелина Денчева- домакин, за сграда в с. Коритен -Деница Димитрова 0893858292 и Гюлтен Халилова- пом.възпитател, за сградата на с. Лозенец се определя Искра Русева-0897842838 и Севие Кадир- домакин., а за сградата в с. Телериг се определя Миглена Михалева-0890375047

Директорът е информирал писмено ОДМВР-МВР /съответното РУП/, за лицето, което е определено за връзка по сигурността на Детска градина и съответно за всяка група по чл.4,ал.1 от Наредба №81213-1225 от 27.09.17г.

Настоящият план за сигурност за противодействие на тероризма е приет на Общо събрание с Протокол №1/18.09.2023 г.

с.Крушари
18.09.2023 г.

ИЗГОТВИЛ:.....
/Диана Иванова/

ОБЩИНА КРУШАРИ
ДЕТСКА ГРАДИНА с. КРУШАРИ

9410 с. Крушари, тел. 05771/2266, e-mail: info-800220@edu.mon.bg

Изх.№..... М-13-УДБ/18-09-23г.

ДО
ДИРЕКТОРА
НА ОДМВР
ГР.ДОБРИЧ

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ДИРЕКТОР,

Във връзка със задълженията ми по чл.4 от Наредба № 8121з-1225 от 27 септември 2017 г. за видовете обекти по чл. 23, ал. 1 от Закона за противодействие на тероризма, чиито собственици и ползватели разработват и прилагат мерки за противодействие на тероризма, минималните изисквания към тези мерки и реда за упражняване на контрол Ви уведомявам, че:

- 1. МИНКА ЙОРДАНОВА** - телефон **0897543374** е лицето определено за връзка по сигурността в Детска градина с. Крушари, групи с. Крушари;
- 2. ИСКРА РУСЕВА** - телефон **0897842838** е лицето определено за връзка по сигурността в Детска градина с. Крушари, групи с. Лозенец;
- 3. МИГЛЕНА МИХАЛЕВА** телефон **0890375047** е лицето определено за връзка по сигурността в Детска градина с. Крушари, група с. Телериг;
- 4. АРЗУ ЙОСИФОВА** - телефон **0897414303** е лицето определено за връзка по сигурността в Детска градина с. Крушари, група с. Коритен.

Посочените лица са педагогически специалисти в детска градина с. Крушари с изнесени групи, съгласно заповед № М-08-УДБ/18-09-23г. г.

С уважение:

ИАНА ИВАНОВА

Директор на детска градина

ЗАПОВЕД

№ РД-09-41 / 18.03.2023г

Наоснование чл. 259, ал.1 от Закона за предучилищното и училищно образование, чл.4 от Наредба № 8121з-1225 от 27 септември 2017 г. за видовете обекти по чл. 23, ал. 1 от закона за противодействие на тероризма, чиито собственици и ползватели разработват и прилагат мерки за противодействие на тероризма, минималните изисквания към тези мерки и реда за упражняване на контрол

О П Р Е Д Е Л Я М:

1. Минка Йорданова, старши учител ДГ, групи с. Крушари;
2. Искра Русева, старши учител ДГ, групи с. Лозенец;
3. Миглена Михалева, учител ДГ, група с. Телериг;
4. Арзу Йосифова, учител ДГ, група с. Коритен;

за връзка по сигурността в детска градина с. Крушари и изнесени групи в с. Телериг, с. Лозенец и с. Коритен при противодействие на тероризма.

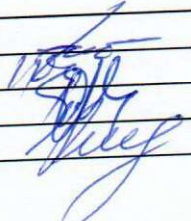
Посочените учители да се запознаят с реда за оповестяване и информиране, мерки за реагиране и преодоляване на последиците при заплахата от терористичен акт или извършен такъв.

Заповедта да се доведе до знанието на лицето за сведение и изпълнение.
Контрол по изпълнение на заповедта ще осъществявам лично.

ДИАНА ИВАНОВА

Директор на детска градина
с. Крушари, Община Крушари

Запознати:

1. Минка Йорданова	ст. учител	
2. Искра Русева	ст. учител	
3. Миглена Михалева	ст. учител	
4. Арзу Йосифова	учител	

ЗАПОВЕД

РД-08-⁴²...../18.09.23 г.

Наоснование чл. 259, ал.1 от Закона за предучилищното и училищно образование, чл.7 от Наредба № 8121з-1225 от 27 септември 2017 г. за видовете обекти по чл. 23, ал. 1 от закона за противодействие на тероризма, чиито собственици и ползватели разработват и прилагат мерки за противодействие на тероризма, минималните изисквания към тези мерки и реда за упражняване на контрол

НАРЕЖДАМ:

1. Минка Йорданова, старши учител ДГ, групи с. Крушари;
2. Искра Русева, старши учител ДГ, групи с. Лозенец;
3. Миглена Михалева, учител ДГ, група с. Телериг;
4. Арзу Йосифова, учител ДГ, група с. Коритен;

и

1. Ивелина Денчева, домакин с. Крушари;
2. ~~Анка Комева~~ - Лозенец;
3. Севинч Самидинова, пом. възпитател с. Телериг,
4. Анета Димитрова, пом. възпитател, група с. Коритен

вързка по сигурността в детска градина с. Крушари и изнесени групи с. Телериг, с. Лозенец и с. Коритен при противодействие на тероризма да проведат първоначален и периодичен (не по-малко от веднъж годишно) инструктаж и обучение на служителите в детската градина, като при инструктажа:

1. запознават с основните правила за действие при засичане на лица със съмнително поведение, които безцелно пребивават в обектите, извършват оглед за камери, излъчват видима нервност и възбуда и други белези на нетипично поведение;
2. инструктират за действие при установяване на изоставени багажи - чанти, куфари, пакети и др.;
3. инструктират за недопускане на събирането на голям брой посетители в малки помещения;
4. инструктират за повишено внимание при получаване на пратки, пораждащи съмнение за наличие на забранени вещества или предмети, или на пратки от неизвестни податели;
5. запознават с начините за оповестяване, информирание и реагиране при извършен терористичен акт;
6. провеждат симулативни тренировки и учения за противодействие на тероризма не по-малко от веднъж на шест месеца, което се отразява в протокол.

Заповедта да се доведе до знанието на лицето за сведение и изпълнение.
Контрол по изпълнение на заповедта ще осъществявам лично.

ДИАНА ИВАНОВА

Директор на детска градина
с. Крушари, Община Крушари
Запознати:

1. Минка Йорданова	Ст. учител	
2. Искра Русева	Ст. учител	
3. Севинч Самидинова	пом. въз.	
4. Арзу Йосифова	учител	
5. Ивелина Денчева	домакин	
6. Анета Димитрова	пом. въз.	
7.		
8. Анета Димитрова	домакин	

ОБЩИНА КРУШАРИ
ДЕТСКА ГРАДИНА с. КРУШАРИ
9410 с. Крушари, тел. 05771/2266, e-mail: info-800220@edu.mon.bg

ПРОТОКОЛ

На основание чл.7 т.6 от Наредба № 8121з-1225 от 27 септември 2017 г. за видовете обекти по чл. 23, ал. 1 от Закона за противодействие на тероризма, чиито собственици и ползватели разработват и прилагат мерки за противодействие на тероризма, минималните изисквания към тези мерки и реда за упражняване на контрол

Днес 29.09.2023г. се проведе симулативна тренировка и учения за противодействие на тероризма ИГ с. Коритен.

Арзу Йосифова-връзка по сигурността в детска градина с. Крушари, група с.Коритен информира незабавно ОДМВР, при установяване на опасности и рискове за детската градина.

Обявяването чрез подходящ сигнал се извърши във всички възрастови групи, без изключение точно в 11.00 часа.

Децата и личния състав се подготвиха и бяха изведени през най-близките изходи в двора на детското заведение на безопасно място.Нямаше задръствания по стълбищата и коридорите.

Наред с евакуираният личен състав и деца, бяха изнесени най-ценните книжа от задължителната документация на групите и за детското заведение, отчетни документи, медицинско оборудване, горните дрехи на децата.

Всички тези действия приключиха в 11.10 часа.

Протоколирал:
Анета Димитрова

ПРОТОКОЛ

На основание чл.7 т.6 от Наредба № 8121з-1225 от 27 септември 2017 г. за видовете обекти по чл. 23, ал. 1 от Закона за противодействие на тероризма, чиито собственици и ползватели разработват и прилагат мерки за противодействие на тероризма, минималните изисквания към тези мерки и реда за упражняване на контрол

Днес 29.09.2023г. се проведе симулативна тренировка и учения за противодействие на тероризма ИГ с. Телериг.

Миглена Михалева-връзка по сигурността в детска градина с. Крушари, група с.Телериг информира незабавно ОДМВР, при установяване на опасности и рискове за детската градина.

Обявяването чрез подходящ сигнал се извърши във всички възрастови групи, без изключение точно в 11.00 часа.

Децата и личния състав се подготвиха и бяха изведени през най-близките изходи в двора на детското заведение на безопасно място.Нямаше задръствания по стълбищата и коридорите.

Наред с евакуираният личен състав и деца, бяха изнесени най-ценните книжа от задължителната документация на групите и за детското заведение, отчетни документи, медицинско оборудване, горните дрехи на децата.

Всички тези действия приключиха в 11.10 часа.

Протоколирал:
Севинч Самидова

ПРОТОКОЛ

На основание чл.7 т.6 от Наредба № 8121з-1225 от 27 септември 2017 г. за видовете обекти по чл. 23, ал. 1 от Закона за противодействие на тероризма, чиито собственици и ползватели разработват и прилагат мерки за противодействие на тероризма, минималните изисквания към тези мерки и реда за упражняване на контрол

Днес 29.09.2023г. се проведе симулативна тренировка и учения за противодействие на тероризма ИГ с. Лозенец.

Искра Русева-връзка по сигурността в детска градина с. Крушари, група с.Лозенец информира незабавно ОДМВР, при установяване на опасности и рискове за детската градина.

Обявяването чрез подходящ сигнал се извърши във всички възрастови групи, без изключение точно в 11.00 часа.

Децата и личния състав се подготвиха и бяха изведени през най-близките изходи в двора на детското заведение на безопасно място.Нямаше задръствания по стълбищата и коридорите.

Наред с евакуираният личен състав и деца, бяха изнесени най-ценните книжа от задължителната документация на групите и за детското заведение, отчетни документи, медицинско оборудване, горните дрехи на децата.

Всички тези действия приключиха в 11.10 часа.

Протоколирал:

Анка Колева

ПРОТОКОЛ

На основание чл.7 т.6 от Наредба № 8121з-1225 от 27 септември 2017 г. за видовете обекти по чл. 23, ал. 1 от Закона за противодействие на тероризма, чиито собственици и ползватели разработват и прилагат мерки за противодействие на тероризма, минималните изисквания към тези мерки и реда за упражняване на контрол

Днес 29.09.2023г. се проведе симулативна тренировка и учения за противодействие на тероризма в групи с.Крушари.

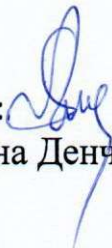
Минка Йорданова-връзка по сигурността в детска градина с. Крушари, групи с.Крушари информира незабавно ОДМВР, при установяване на опасности и рискове за детската градина.

Обявяването чрез подходящ сигнал се извърши във всички възрастови групи, без изключение точно в 11.00 часа.

Деца и личния състав се подготвиха и бяха изведени през най-близките изходи в двора на детското заведение на безопасно място.Нямаше задръствания по стълбищата и коридорите.

Наред с евакуираният личен състав и деца, бяха изнесени най-ценните книжа от задължителната документация на групите и за детското заведение, отчетни документи, медицинско оборудване, горните дрехи на децата.

Всички тези действия приключиха в 11.10 часа.

Протоколирал:
Ивелина Денчева

ДЕТСКА ГРАДИНА с. КРУШАРИ
9410 с. Крушари, тел. 05771/2266, e-mail: info-800220@edu.mon.bg

ПРОТОКОЛ

На основание чл. 7 т. 6 от Наредба № 8121з-1225 от 27 септември 2017 г. за видовете обекти по чл. 23, ал. 1 от Закона за противодействие на тероризма, чиито собственици и ползватели разработват и прилагат мерки за противодействие на тероризма, минималните изисквания към тези мерки и реда за упражняване на контрол и заповед № Пг-08-42/ПБ-09-2023г на директора на детска градина с. Крушари

Днес 20.09.2023г. се проведе инструктаж за противодействие на тероризма в група с. Коритен по следните точки:

1. Запознаване с основните правила за действие при засичане на лица със съмнително поведение, които безцелно пребивават в обектите, извършват оглед за камери, излъчват видима нервност и възбуда и други белези на нетипично поведение;

2. Инструктиране за действие при установяване на изоставени багажи - чанти, куфари, пакети и др.;

3. Инструктиране за недопускане на събирането на голям брой посетители в малки помещения;

4. Инструктиране за повишено внимание при получаване на пратки, пораждащи съмнение за наличие на забранени вещества или предмети, или на пратки от неизвестни податели;

5. Запознаване с начините за оповестяване, информиране и реагиране при извършен терористичен акт;

Провели инструктажа:

1. Арзу Йосифова.....
2. Анета Димитрова.....

ДЕТСКА ГРАДИНА с. КРУШАРИ
9410 с. Крушари, тел. 05771/2266, e-mail: info-800220@edu.mon.bg

ПРОТОКОЛ

На основание чл. 7 т. 6 от Наредба № 8121з-1225 от 27 септември 2017 г. за видовете обекти по чл. 23, ал. 1 от Закона за противодействие на тероризма, чиито собственици и ползватели разработват и прилагат мерки за противодействие на тероризма, минималните изисквания към тези мерки и реда за упражняване на контрол и заповед № на директора на детска градина с. Крушари

Днес 20.09.2023г. се проведе инструктаж за противодействие на тероризма в група с. Телериг по следните точки:

1. Запознаване с основните правила за действие при засичане на лица със съмнително поведение, които безцелно пребивават в обектите, извършват оглед за камери, излъчват видима нервност и възбуда и други белези на нетипично поведение;
2. Инструктиране за действие при установяване на изоставени багажи - чанти, куфари, пакети и др.;
3. Инструктиране за недопускане на събирането на голям брой посетители в малки помещения;
4. Инструктиране за повишено внимание при получаване на пратки, пораждащи съмнение за наличие на забранени вещества или предмети, или на пратки от неизвестни податели;
5. Запознаване с начините за оповестяване, информиране и реагиране при извършен терористичен акт;

Провели инструктажа:

1. Миглена Михалева.....

2. Севинч Самидинова.....

ДЕТСКА ГРАДИНА с. КРУШАРИ
9410 с. Крушари, тел. 05771/2266, e-mail: info-800220@edu.mon.bg

ПРОТОКОЛ

На основание чл. 7 т. 6 от Наредба № 8121з-1225 от 27 септември 2017 г. за видовете обекти по чл. 23, ал. 1 от Закона за противодействие на тероризма, чиито собственици и ползватели разработват и прилагат мерки за противодействие на тероризма, минималните изисквания към тези мерки и реда за упражняване на контрол и заповед № на директора на детска градина с. Крушари

Днес 20.09.2031г. се проведе инструктаж за противодействие на тероризма в група с. Лозенец по следните точки:

1. Запознаване с основните правила за действие при засичане на лица със съмнително поведение, които безцелно пребивават в обектите, извършват оглед за камери, излъчват видима нервност и възбуда и други белези на нетипично поведение;
2. Инструктиране за действие при установяване на изоставени багажи - чанти, куфари, пакети и др.;
3. Инструктиране за недопускане на събирането на голям брой посетители в малки помещения;
4. Инструктиране за повишено внимание при получаване на пратки, пораждащи съмнение за наличие на забранени вещества или предмети, или на пратки от неизвестни податели;
5. Запознаване с начините за оповестяване, информирание и реагиране при извършен терористичен акт;

Провели инструктажа:

1. Искра Русева.....
2. *Анка Колева*.....

ПРОТОКОЛ

На основание чл. 7 т. 6 от Наредба № 8121з-1225 от 27 септември 2017 г. за видовете обекти по чл. 23, ал. 1 от Закона за противодействие на тероризма, чиито собственици и ползватели разработват и прилагат мерки за противодействие на тероризма, минималните изисквания към тези мерки и реда за упражняване на контрол и заповед № на директора на детска градина с. Крушари

Днес 20.09.2023г. се проведе инструктаж за противодействие на тероризма в група с. Крушари по следните точки:

1. Запознаване с основните правила за действие при засичане на лица със съмнително поведение, които безцелно пребивават в обектите, извършват оглед за камери, излъчват видима нервност и възбуда и други белези на нетипично поведение;
2. Инструктиране за действие при установяване на изоставени багажи - чанти, куфари, пакети и др.;
3. Инструктиране за недопускане на събирането на голям брой посетители в малки помещения;
4. Инструктиране за повишено внимание при получаване на пратки, пораждащи съмнение за наличие на забранени вещества или предмети, или на пратки от неизвестни податели;
5. Запознаване с начините за оповестяване, информирание и реагиране при извършен терористичен акт;

Провели инструктажа:

1. Минка Маринова
2. Ивелина Денчева

ЗАПОЗНАТИ:

СПИСЪК
 НА
 СЛУЖИТЕЛИТЕ
 ДГ С. КРУШАРИ

№	ИМЕНА	ДЪЛЖНОСТ	ПОДПИС
1	Диана Георгиева Иванова	Директор	
2	Дилек Илхан Мозези	Учител	
3	Сезен Раифова Салиева	Ст.учител	
4	Минка Маринцова Йорданова	Ст.учител	
5	Веселина Филева Йлиева	Ст.учител	
6	Веселина Дичева Георгиева	Ст.учител	
7	Зоя Миткова Евгени	Учител	
8	Гюлен Сажатли Ариф	Пом.кухня	
9	Иванка Георгиева Петкова	Пом.възпитател	
10	Ивелина Стефанова Денчева	Домаксин	
11	Димка Пенева Паскалева	готвач	
12	Рахтияр Емин Елпур	Пом.възпитател	
13	Радолина Маринова Младенова	Чистгач, хигиенист	
14		отгяр	
15	Мелиха Адем Ибрам	Пом.възпитател	
16	Гюлен Нежмидин Диливер	Чистгач, хигиенист	
17		Образователен медиятор	

СПИСЪК
 НА
 СЛУЖИТЕЛИТЕ
 ДГ С. КРУШАРИ, ГРУПА С.КОРИТЕН

№	ИМЕНА	ДЪЛЖНОСТ	ПОДПИС
1	Азгу Йосифова Евгени	Учител	
2	Гюлюмур Бейхан Ахмед	Чистгач, хигиенист	
3	Ангела Димитрова Димитрова	Пом.възпитател	
5	Айлин Йосифова Евгени	Учител	

СПИСЪК
 НА
 СЛУЖИТЕЛИТЕ
 ДГ С. КРУШАРИ, ГРУПА С.ТЕЛЕРИП

№	ИМЕНА	ДЪЛЖНОСТ	ПОДПИС
1	Миглена Маринцова Михалева	Ст.Учител	
2	Гюзем Насрин Рещат	Учител	
3	Севинч Самидинова Амид	Пом.възпитател	
4	Емине Хасан Йомайилова	Чистгач/ хигиенист	

СПИСЪК
 НА
 СЛУЖИТЕЛИТЕ
 ДГ С. КРУШАРИ, ГРУПА С.ЛЮЗЕНЕЦ

№	ИМЕНА	ДЪЛЖНОСТ	ПОДПИС
1	Искра Димитрова Русева	Ст.Учител	
2	Деница Йвелинова Димитрова	Учител	
3	Анка Хаджампиева Колева	Пом.възпитател	
4	Смилка Йосфин Асан	Чистгач, хигиенист	